

Aviisi

Inhoud – Sisältö

Van het bestuur	1
Johtokunnalta	2
Eroavan suurlähettilään haastattelu	3
Gesprek met de vertrekkende ambassadeur	4
Koivu ja kivi	5
Waarom kiest een Finse vrouw een Nederlandse man?	5
Nederlandse Sandra in Finland	6
Hollantilainen Sandra Suomessa	7
Nederlandse Mirjam in Finland	8
Hollantilainen Mirjam Suomessa	10
Gesprek met Alfred Colpaert	11
Keskustelu Alfred Colpaertin kanssa.	12
De Finse Goudvelden	13
Suomalaiset kultalöydöt	15
Finse evenementen in 2001 – Suomalaistapahtumat vuonna 2001 ..	17
Het Nederlandse scheepswrak 'Vrouw Maria'	18
Hollantilaishylky 'Vrouw Maria'	20
Pesäpallo, Suomen kansallispeli	21
Pesäpallo, de nationale sport van Finland	22
Controverse over de berging van de 'Vrouw Maria' voor het gerecht 'Vrouw Maria'-kiista merenpohjasta käräjille	24
Stichting Leonora Christina	25
Een eigen plek, een eigen huisje onder de zon	27
Muistatko mummola-hankeen, muistatko oman tuvan?	29
Mededelingen – Tiedotuksia	30
Belangrijke adressen – Tärkeitä osoitteita	31
Colofon	32

AVIISI Jaargang 10 (2001) nr. 4
AVIISI Vuosikerta 10 (2001) nr. 4
ISSN 1566-8452

Dit is een uitgave van de vereniging Nederland–Finland
Tämä on Alankomaat–Suomi Yhdistyksen julkaisu.

Beste *Aviisi* lezers,

Op het moment dat ik dit stukje schrijf naderen de zomervakanties en vast en zeker gaan veel *Aviisi* lezers met vakantie naar Finland. Maar toch zal ik het deze keer er niet over hebben hoe blauw de hemel in Finland is, hoe schoon de wateren daar zijn, hoe mooi de Finse natuur is en hoe licht de zomernachten.

Nee, deze keer zou ik willen vertellen hoe mooi Nederland is, zoals de vijftien leden van de Vereniging op 3 juni ervoeren tijdens de “Azalea-tocht” in Boskoop. Voor die dag werd er regen voorspeld, maar gelukkig was het tijdens het uur dat we in de boot zaten, droog. Zelfs het zonnetje kwam eventjes door de wolken schijnen.

Onze deskundige gids vertelde over de geschiedenis van Boskoop: in 1486 waren er al boomgaarden in Boskoop en de “Schoone van Boskoop” is nog steeds een bekende appel variëteit. In Boskoop werden ook aardbeien gekweekt in de periode 1735–1900. Vanaf 1900 begon men meer en meer bomen en heesters te kweken.

De boottocht heet “Azalea-tocht”, maar wij hebben niet veel bloeiende azalea’s gezien, wel rododendrons. De reden hiervoor was dat kwekers de bloemen van de azalea’s plukken om de struiken mooi en sterk te krijgen. Wij zagen veel verschillende planten en kwekerijen, toen onze boot door de vele sloten voer en de hulp, Michiel, al de bruggen voor ons opende.

Wij werden ook op onze bomenkennis getest. Er werd bijvoorbeeld gevraagd wat de Nederlandse naam is van de magnolia. Het werd stil in de boot, maar gelukkig wist onze voorzitter de in de volksmond gebruikte naam “tulpenboom” te noemen. Maar volgens onze gids heet de magnolia “beverboom” in het Nederlands. De echte “tulpenboom” zagen wij trouwens ook. Er werd ons ook uitgelegd hoe de bomen worden geënt.

Na de rondvaart bezochten wij nog het boomkwekerijmuseum en het in 1870 gebouwde kwekershuis.

Al met al was het een interessante “Azalea-tocht”, deze eerste activiteit in de reeks “Leer Nederland kennen”.

Anja Guldmond

Kansikuva / Omslagfoto: SIILINJÄRVI

Asema rakennettiin vuosina 1900–1902 Bruno Granholmin laatimien V luokan aseman tyyppiirustusten mukaan. Vuonna 1908 sitä laajennettiin Granholmin suunnitelmien perusteella. Ulkoasussa on tehty muutoksia mm. ikkunoiden ja ovien osalta. Sisäosat on uusittu lähes kokonaan. Käytetään edelleen asemana. Alue: asuinrakennus piharakennuksineen, makasiinirakennuksia, puisto.

Het station werd in 1900–1902 volgens de bouwtekeningen (V klasse station) van Bruno Granholm gemaakt. In 1908 werd het vergroot volgens de plannen van Granholm. Er zijn kleine veranderingen aan de buitenkant aangebracht, bijv. aan ramen en deuren. Van binnen is het station bijna helemaal vernieuwd. Het wordt nog steeds als station gebruikt. Omgeving: woonhuis met bijgebouwen, magazijngebouwen, park.

(Lähde/Bron: Suomen rautatieasemat vuosina 1857-1920, Sirkka Valanto 1982)

Hyvät **Aviisin** lukijat,

Kun kirjoitan tätä kesälomat lähestyvät ja varmasti monet **Aviisin** lukijoista menevät taas Suomeen lomalle. Tällä kertaa en kuitenkaan kirjoita, kuinka sininen on Suomessa taivas ja kuinka puhdasvetisiä järvet, kuinka kaunis on kesäinen luonto ja ne valoistat kesäyöt!

Ei, tällä kertaa kirjoitan, kuinka kaunis Hollanti on, sillä sen me 15 Yhdistyksen jäsentä koimme lauantaina 03.06. "Azalea-risteilyn" merkeissä. Päivästä uhkasi tulla sateinen, mutta sen tunnin ajan, kun me risteilimme Boskoopin "kanavia" oli satamatta, aurinko jopa pilkisti meille pilvien raosta.

Oppaamme kertoi meille asiantuntevasti Boskoopin historiasta: kuinka Boskoopissa oli jo vuodesta 1486 hedelmätarhoja ja Schoone van Boskoop on nykyäänkin tunnettu omenalaji. Boskoopissa on viljelty myös mansikoita 1735–1900 välisenä aikana. Vuodesta 1900 lähtien alettiin viljellä enenevässä määrin koristepuita ja -pensaita.

Veneristeily on nimeltään "Azalea-risteily", mutta azaleoita emme kukkivina juuri nähneet, rhododendroneita kyllä. Miksei azaleankukkiä näkynyt, johtuu siitä, että viljelijät nyppivät kukat pois saadakseen itse kasvista vahvan ja tuuhean. Muita kasveja näimme runsaasti veneemme lipussa myös monen sillan alta, jotka Michiel-apuri näppärästi meille kävi avaamassa.

Meitä myös tentattiin matkan aikana, kysyttiin esim. magnolian hollantilaista nimeä. Veneeseen laskeutui hiljaisuus, mutta onneksi puheenjohtajamme pelasti maineemme vastaamalla "tulppaanipuu", mitä nimitystä yleisesti käytetään. Oppaamme mukaan magnolian oikea hollantilainen nimi on "Beverboom" eli suomeksi "majavapuu". Sen oikean "tulppaanipuun" näimme muuten myös. Meille selvitettiin vielä, mitä jalostus on.

Veneristeilyn jälkeen tutustuimme vielä puutarhamuseoon ja vuonna 1870 rakennettuun puutarhurin asuntoon. Kierros päättyi, kuinkas muuten, kahvitteiluun!

Kaikien kaikkiaan antoisa ja mielenkiintoinen risteily tämä ensimmäinen kohde sarjassamme "Tutustu Hollantiin".

Anja Guldmond

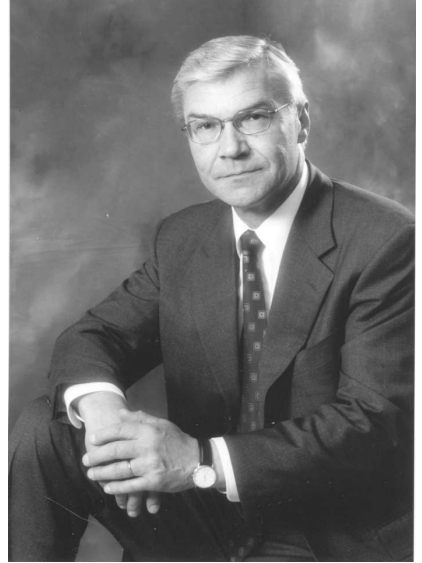

Eroavan suurlähettilään haastattelu

Pertti Harvola on toiminut kuluneet kolme ja puoli vuotta Hollannissa Suomen Suurlähettiläänä. Virkansa meidän suomalaisten edustajana Harvola päättää virallisesti elokuun lopussa. Työrupeama on Harvolan uralla jo toinen Haagissa. Edellisen kerran hän työskenteli Hollannin maaperällä 70-luvun lopulla. 58-vuotiaan Harvolan ura ulkoministeriön palveluksessa on ollut pitkä, jo 33-vuotta, hyvin monipuolinen ja värikäs. Hollannin lisäksi Harvola on työskennellyt New Yorkissa, Tokiossa, Kairossa, sekä suurlähettiläänä Brasiliassa ennen Haagiin tuloaan.

Uransa tähänastisesti mieleenpainuvimpana jaksona Harvola pitää aikaa Kairossa 70-luvun puolesavälissä. Matkaan perhe lähti 6-viikkoinen poika kainalossa ja pienoinen jännitys ja epävarmuus tulevasta asuinpaikasta mielessä. Silloinen kehitysmaa osoittautui eksoottiseksi paikaksi ja perhe selvisi uudessa asuinympäristössä kommelluksitta.

Jos mietit hetken, mitä luulet suurlähettilään toimenkuvaan kuuluvan? Jos vastasit "suurlähettiläs edustaa Suomea" olet täysin oikeassa. Uskomatonta on se miten paljon erilaisia asioita tämä edustaminen pitää sisällään. Normaali suurlähettiläs Harvolan työpäivä alkaa postien ja lehtien lukemisella. Suurlähettilään tulee luonnollisesti olla tietoinen sekä maailmanpolitiikasta, että Hollannin sisäpolitiikasta. Muuten päivät kuluvat kansainvälisten järjestöjen kokouksissa, virallisilla lounailla, ja raportoimalla Suomen suuntaan, jos jotain tiedottamisen arvoista ilmaantuu. Toinen puoli työstä onkin sitä varsinaista edustamista; Näyttelyavajaisia, kansallispäivävastaanottoja ja muita sosiaalisia tilaisuuksia.

Oma maa mansikka, muu maa mustikka, mutta olisiko Hollannissa jotain mitä suurlähettiläs Harvola haluaisi viedä mukanaan Suomeen? Ensimmäisenä Harvolalle tulee mieleen pyöräily, jos olet kokeillut kyseistä liikuntamuotoa sekä Suomen, että Hollannin maaperällä, tiedät kyllä miksi. Jospa vain jonain päivänä kevyenliikenteen edustaja otettaisiin Suomessa niin hyvin huomioon kuin Hollannissa ... Suomesta Harvola kaipaa tilaa ja luontoa. Harvolan silmään Hollantilainen maisema on kovin yksitoikkoinen, tosin Haagille Harvola antaa plus-pisteitä vehreydestä, puistoista ja kauniista dyynialueesta. Pian hän pääsee kuitenkin takaisin kotomaan vihreyteen, mökin rauhaan maalle tarkastamaan tämän vuotisen marjasadon. Ja Hollannissa hankittu polkupyöräkin lähtee mukaan ja herra Harvolan työmatkat sujuvatkin toivottavasti syksyllä mukavasti hollantilaiseen tyyliin. Harvolan seuraajaksi on nimetty Pekka Säilä, joka astuu virkaansa syyskuun ensimmäisenä päivänä.

Henna Kilpinen

Gesprek met de vertrekkende ambassadeur

Pertti Harvola is de afgelopen drie jaar als Finse ambassadeur in Nederland werkzaam geweest. Hij legt eind augustus zijn functie als vertegenwoordiger van Finland officieel neer. Dit was de tweede keer voor hem, om in Den Haag te werken. De vorige keer was eind jaren 70. De carrière van de 58-jaar oude heer Harvola bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft lang geduurd, 33 jaar, en was heel veelzijdig en kleurvol. Behalve in Nederland heeft hij in New York, Tokio, Cairo, en als ambassadeur in Brazilië vòòr zijn komst hier gewerkt.

De meest interessante periode uit zijn loopbaan noemt de heer Harvola de periode dat hij midden jaren 70 in Cairo werkte. Toen de familie Harvola daar naar toe ging, was hun zoon pas zes weken oud en was hij zelf vol spanning en onzeker over de toekomstige woonplaats. Dit ontwikkelingsland bleek een exotische plaats te zijn en het gezin redde het zonder moeite.

Wat doet een ambassadeur precies? Wanneer je als antwoord geeft “een ambassadeur vertegenwoordigt Finland”, heb je helemaal gelijk. Het is ongelooflijk wat dit allemaal inhoudt. Een gewone werkdag van de heer Harvola begint met het doorbladeren van kranten en tijdschriften. De ambassadeur hoort zowel van de buitenlandse als van de binnenlandse politiek op de hoogte te zijn. Andere werkzaamheden zijn het bijwonen van vergaderingen van verschillende internationale organisaties en officiële lunches en indien nodig, rapporten sturen naar Finland. Verder hoort hij tegenwoordig te zijn bij openingsfeesten van tentoonstellingen, festiviteiten in verband met de nationale feestdagen van verschillende landen en andere sociale verplichtingen.

Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens, maar zou er in Nederland iets zijn wat de heer Harvola toch mee naar Finland zou willen nemen? Als eerste moet hij aan het fietsen denken. Als je ooit in Nederland zo een vorm van lichaamsbewegingbeweging hebt uitgetoet, weet je waarom. Zou men maar op een dag in Finland daar ook zo veel belangstelling voor krijgen als in Nederland ...

Wat de heer Harvola het meest in Nederland heeft gemist is de ruimte en de natuur. De natuur in Nederland vindt hij een beetje monotoon, hoewel hij de parken en mooie duinen rondom het gebied van Den Haag waardeert. Binnenkort kan hij terugkeren naar het groene Finland om naar zijn vakantiehuis te gaan en daar de bessenoogst te inspecteren. De in Nederland aangeschafte fiets gaat natuurlijk mee en hij zal in de herfst op zijn Nederlands naar zijn werk fietsen. De opvolger van de heer Harvola heet Pekka Säilä. Hij begint zijn ambtstermijn in september.

Henna Kilpinen

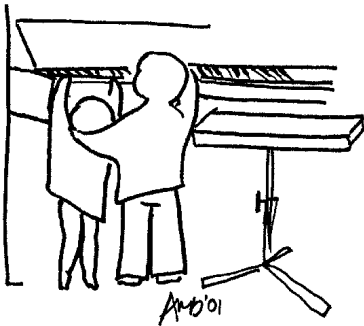
(Nederlandse vertaling: Minna Rätty)

Koivu ja kivi

Meistä olisi mukavaa, jos Matista, 2 v 8 kk, ja Mikosta, 1 v 4 kk, tulisi taiteellisia. Ei sillä lailla onnettoman, ulkopuolisen boheemeja, vaan tasapainoisen, valoisan iloisesti taiteellisia.

Kun Matti oli vielä mahassa, soittelin usein pianoa ja lauloin. En ole aivan vakuuttunut siitä, että hänestä siten tulee jotenkin erityisen paljon nerokkaampi ja/tai onnellisempi ihminen. En usko siitä olleen paljon haittaakaan. Tilasin kuitenkin pianovirittäjän paikalle: mikähän vaikutus on epävireisellä, horjahtelevalla Bachilla sikiön hermostolliseen ym. kehitykseen?

Kun odotin Mikkoa, en ehtinyt soittaa pianoa kovin usein. Tai ainakaan paljon, ennen kuin Matti ehti paikalle ja muutti preludini joksikin modernimmaksi, nelikätkiseksi. Laulamista en saanut edes ajatella, Matti hermostui täysin äidin laulaessa. Matin mielestä äidin kuului laulaa Muumi-videoiden alkulaulujen tahdissa ja iltalauluksi Kalliolle, kukkulalle, se uudempi versio, ja viheltää Brum-filmien tunnusmusiikin mukana. Muu äidin musisointi oli Matin mielestä jotenkin väärin ja noloa ja sietämätöntä. Muistan, että minusta tuntui samalta aikoinaan teini-iässä joulukirkossa.

Vähäisemmstä prenataalisesta musiikkikasvatuksesta huolimatta on Mikko meillä se, joka on haltioissaan kuullessaan laulua ja soittoa. Tai ehkä juuri siitä johtuen. Mikko ja Matti harjoittelivat pianonsoiton alkeita samalla innolla ja tekniikalla: pedaalia rytmisesti ja kajahtelevasti kolautellen. Naapurit väittävät vielä erottavansa soitanko minä vai soittavatko pojat.

Matilla on alkamassa kuvataiteellisesti aktiivinen kausi. Mikollakin varmaan olisi, jos hän vain pääsisi väriliituihin käsiksi. Piirrettiin Matin kanssa tuttuja kuvia, äiti piirsi papan pään ja Matti sijoitti päähän silmät, korvat, nenän, suun. Sitten kannustin Mattia piirtämään ihan itse Mikko-veljen kuvan. Matti otti tehtävän hyvin vakavissaan. Ilme muuttui harkitsevaksi, asento ryhdistäytyi. Hetken keskittymisen jälkeen hän hienostuneesti ja varovasti nykäisi pienen viivan paperin nurkkaan. Sitä hän ihaili hieman hämmentyneenä. Sitten ilme kirkastui: "Hei, ällä!" No olihan se. Ällä. Hienon pienen viivan päässä väkänen.

Vaikkei meidän Matista tulisikaan isona Rudolf Koivua, niin ehkä Aleksis Kivi kumminkin.

Anu Brandon

Waarom kiest een Finse vrouw een Nederlandse man?

Waarom trouwen zo weinig Nederlandse vrouwen met Finse mannen en zijn het vooral Nederlandse mannen die met Finse vrouwen trouwen. Dat vraagt Arnold Pieterse zich af (zie **Aviisi** 2001–2). En ook Rune Frants vroeg zich dat al eens af en hij niet alleen. Volgens Rune is de overrompelingstechniek van de stoere, zelfverzekerde Nederlandse man met zijn vlotte babbel onweerstaanbaar voor de Finse vrouw, en op deze conclusie

baseerde hij een stelling^[1] van zijn proefschrift, waarop hij in 1980 promoveerde aan de Vrije Universiteit.

Ik geloof daar niets van. Waar halen die Nederlandse mannen plots zo'n vlotte babbel vandaan? Er is onlangs nog een boek verschenen van een Française die ons juist voorhoudt dat Nederlandse mannen heel slechte versierders zijn. Nee, die gedachtengang van Rune onderschrijf ik niet.

Volgens mij is de manier waarop de paarvorming bij mensen gebeurt niet veel anders dan bij de meeste dieren. Het mannetje doet zijn best, maakt het hof, doet aan meer of minder geslaagd imponeergedrag en uiteindelijk kiest het vrouwtje. Als het vrouwtje niet wil, kan meneer op zijn hoofd gaan staan. Er gebeurt niets.

Maar wat bepaalt dan de keuze van die Finse vrouwen? Bij dieren gaan wij er vanuit dat de partnerkeuze geleid wordt door het evolutionair instinct dat er op uit is de soort in stand te houden. Zij gaan voor de best mogelijke partner binnen de beperking van hun territorium. Waarom zou dat voor het mensdier anders zijn. En zijn ook Finse vrouwen niet gewoon onderhevig aan instinctief bepaalde evolutionaire wetten? Dus, wanneer hun territorium wordt uitgebreid – en in onze moderne tijd wordt dat territorium al maar groter – wordt de keus vergroot en dus ...

En die Nederlandse vrouwen dan, waarom vallen die niet op Finse mannen? Kennelijk lijkt hun instinctieve voorkeur in evolutionair opzicht op die van hun ondernemende Finse zusters. Finse mannen zijn niet hun eerste keus. Da's jammer voor de Finse mannen. Maar zo gaat dat nu eenmaal. De natuur is hard.

Carel van Bruggen

Nederlandse Sandra in Finland

Sinds twee jaar woon ik (24) in Oulu samen met mijn Finse vriend Janne. We hebben elkaar in 1996 ontmoet in Raahe, tijdens een uitwisselingsproject van onze laboratoriumschole. In 1999 vertrok ik vervolgens voor stage en afstuderen van Deventer naar Oulu. Tegenwoordig werk ik als research medewerker bij een klein milieutechnologisch bedrijf in Oulu. Vrij snel nadat ik vast werk kreeg, hebben we een eigen woning gekocht in een nieuwe buitenwijk van Oulu.

Alhoewel ik het erg naar mijn zin heb in Finland, duurde het echt thuis voelen langer dan ik gedacht had. In de eerste plaats omdat er geen familie of goede vrienden in de buurt zijn om je verhaal kwijt te kunnen zonder na te hoeven denken over hoe je iets moet verwoorden. Toch had ik lange tijd geen behoefte om andere Nederlanders te ontmoeten. Ik wilde het liefst zo snel mogelijk opgaan in de Finse samenleving, maar het vinden van nieuwe Finse vrienden bleek moeilijk zolang ik de taal niet beheerste. Sinds het beter gaat met mijn Fins is het leven in Finland in vele opzichten gemakkelijker en prettiger geworden.

Doordat Janne vrij goed Nederlands spreekt en ik redelijk Fins, hebben we thuis geen derde taal nodig. Op mijn werk gaat het in Engels en Fins, alhoewel het Fins steeds meer begint te overheersen. De grote waardering die je krijgt als je als buitenlander Fins spreekt, stimuleert enorm om de taal nog beter te leren. Het spreken van Engels houdt de afstand met Finnen alleen maar groot; je blijft dan die buitenlander.

[1] De stelling luidde: "It cannot be explained by chance alone that the wife is Finnish in about 95% of the Dutch-Finnish marriages." (redactie)

Dankzij de NED-FIN mailinglijst heb ik sinds kort een “lotgenoot” gevonden. Een Nederlandse, die ook sinds een paar jaar in Finland woont. Het bleek dat we veel overeenkomstige gevoelens hadden over het leven in Finland en het luchtte erg op om bij haar mijn verhaal kwijt te kunnen. Nu geniet ik van onze vriendinnenpraat over doodgewone dingen als koffiepauzes op het werk, opkomend bloemenzaad, het zomerse weer in onze vakanties en de lupines in de wegberm. Zo’n iemand had ik nou even heel hard nodig!

Van het Sinterklaasfeest in Oulu heb ik vorig jaar gehoord, een leuk initiatief. Sinterklaas werd bij ons thuis jaar in jaar uit trouw gevierd met surprises, gedichtjes en een jutezak bij de voordeur, ook nadat mijn broer en ik al lang het huis uit waren. Sinds de cadeautjes via de Finse Posti mijn deur bereiken is de lol er af. Of ik in Finland ooit nog zo’n sterk Sinterklaasgevoel terug zal krijgen vraag ik me af. Ik geloof dat ik het hier maar met Joulupukki moet doen.

Het vinden van een baan als buitenlander blijkt moeilijk. Ik heb begrepen dat zelfs bij grote Finse multinationals (anders dan Nokia) erg weinig buitenlanders worden aangenomen. Een voor de hand liggende reden dat Finnen bij sollicitaties voor gaan op buitenlanders (die geen Fins beheersen) is om communicatieproblemen op voorhand te voorkomen. Misschien speelt het nationalistisch karakter van de meeste Finnen ook enigszins een rol. Ik zie dat nationalisme vaak terug in de winkel: als er op de producten een Fins vlaggetje staat is de kwaliteit goed, of liever gezegd beter dan alles wat van buiten Finland komt! Je zou er haast in gaan geloven.

Op de vraag waarom de combinatie Nederlandse vrouw/Finse man zo zeldzaam is heb ik geen kant-en-klaar antwoord. Misschien is het zo dat voor buitenlanders de kans op een baan in Finland voor technisch werk groter is dan voor andere beroepen. Aangezien Nederlandse vrouwen eerder een minder technische baan hebben is hun kans op werk, en daarbij op een permanent verblijf in Finland (met Finse man), kleiner dan dat voor Nederlandse mannen. Daarnaast geloof ik dat veel Finse mannen in de buurt van hun geboorteplaats blijven wonen, terwijl Finse vrouwen er eerder op uit trekken. Hierdoor is de kans dat een Finse man een Nederlandse vrouw ontmoet kleiner, dan het omgekeerde. Al met al denk ik dat de in Finland verblijvende Nederlanders, zowel mannen als vrouwen, maar ook de Finse vrouwen in Nederland, Finland met zijn rust en natuurschoon prefereren boven het drukke Nederland. Nu dus nog het woord aan de in Nederland wonende Finse man!

Sandra van der Veen

Hollantilainen Sandra Suomessa

Olen Sandra (24) ja olen asunut 2 vuotta Oulussa poikaystäväni Jannen kanssa. Tapasimme Raahessa vuonna 1996, kun minä olin vaihto-oppilaana Raahen ammattiopilaitoksessa. Vuonna 1999 tulin Deventeristä Ouluun tekemään loppuyötäni. Nykyään olen tutkijana eräässä pienessä ympäristötekniikkayrityksessä Oulussa. Kuin sain vakituisen työpaikan, ostimme pian sen jälkeen oman asunnon n. 10 km:n päästä Oulusta.

Vaikka pidän Suomesta paljon, en kotiutunut tänne niin nopeasti kuin halusin. Suurin syy siihen on se, että täällä ei ole sukulaisia tai hyviä ystäviä, joille voin kertoa (kaikki) kaiken,

mitä minä ajattelin. En halunnut tavata muita hollantilaisia, koska halusin sopeutua suomalaisen yhteiskuntaan niin nopeasti kuin mahdollista. Uusien suomalaisten ystävien löytäminen oli kuitenkin vaikeaa, koska en osannut suomen kieltä kovin hyvin. Kun kielitaitoni parantui, aloin viihtyä paremmin ja eläminen tuli helpommaksi.

Koska Janne puhuu oikein hyvin hollantia ja minä puhun jonkin verran suomea, meidän ei tarvitse käyttää kolmatta kieltä kotona. Töissä puhumme englantia ja suomea, vaikka käytämme suomea kuitenkin koko ajan enemmän. Se että suomalaiset arvostavat paljon sellaista ulkomaalaista, joka puhuu suomea, saa minut opettelemaan suomea vielä enemmän. Jos puhuu englantia suomalaisen kanssa, väliin jää jokin etäisyys: sitä on aina se ulkomaalainen.

Oli NED-FIN newsgroupin ansiota, että löysin vähän aikaa sitten kohtalotoverin, hollantilaisen naisen, joka on asunut myös pari vuotta Suomessa. Meillä oli paljon yhteisiä kokemuksia elämisestä Suomessa. Oli suuri helpotus, kun voin kertoa hänelle kaiken, mitä minulla oli mielessä. Nykyään nautin, kun voin puhua ystäväni kanssa normaaleja juttuja kuten kahvitauoista töissä, kukkien kasvattamisesta, siitä miten aurinkoinen ilma oli lomalla ja lupiineista tien pientareella. Juuri tällaista ihmistä tarvitsin paljon.

Kuulin Sinterklaas-juhlista Oulussa viime vuonna. Se on hyvä aloite. Juhlimme Sinterklaasia joka vuosi kuuliaisesti, yllätysten, runojen ja ulko-ovella olevien lahjasäkkien kera, myös sen jälkeen kun lähdimme veljeni kanssa kotoa. Nyt minun lahjat tulevat postissa, eikä se ole enää hauskaa. En usko, että saan koskaan oikeanlaista Sinterklaas-tunnetta takaisin Suomessa. Luulen, että minun pitää alkaa joulupukin ystäväksi vaan...

Ulkomaalaisen on vaikea löytää työpaikkaa Suomesta. Olen ymmärtänyt, että monissa monikansallisissa yrityksissä (paitsi Nokialla) on tosi vähän ulkomaalaisia töissä. Iso syy voi olla, että yritykset haluavat välttää kommunikaatio-ongelmia: monet ulkomaalaiset eivät puhu suomea. Ehkä suomalainen kansallismielisyys on myös yksi syy. Olen nähnyt sen usein kaupassa; jos tuotteessa on suomalainen lippu, sen laatu on hyvä, tai paremmin ilmaistuna: parempi kuin kaikki muut tuotteet, jotka tuodaan ulkomailta!

En tiedä miksi on niin vähän "hollantilainen nainen/suomalainen mies" -pareja ja paljon enemmän toisinpäin. Ehkä se on niin, että Suomessa on paljon enemmän teknisen alan työpaikkoja kuin muita työpaikkoja ulkomaalaisille. Koska hollantilaisilla naisilla on useammin joku epätekninen ammatti, heidän mahdollisuutensa jäädä Suomeen on pienempi kun hollantilaisilla miehillä. Ajattelin myös, että ehkä suomalaiset miehet pysyvät kotimaassaan useammin kuin suomalaiset naiset. Tämän vuoksi suomalaiset naiset tapaavat helpommin hollantilaisia miehiä kuin hollantilaiset naiset suomalaisia miehiä.

Kaiken kaikkiaan olen sitä mieltä, että ne hollantilaiset, jotka asuvat Suomessa ja ne suomalaiset naiset, jotka asuvat Hollannissa, pitävät rauhallisesta ja luonnonkauniista Suomesta enemmän kuin kiireisestä Hollannista. Nyt pitää vain kysyä, mitä mieltä asiasta on Hollannissa asuva suomalainen mies!

Sandra van der Veen

(Käännös: Anne Koskela)

Nederlandse Mirjam in Finland

Mijn naam is Mirjam Bilker. Ik ben 28 jaar en ik ben net als Sandra één van die schijnbaar zeldzame Nederlandse vrouwen die voor een Finse man naar Finland zijn verhuisd. Ik

woon hier nu al 4,5 jaar en ben voorlopig nog niet van plan om terug te gaan naar Nederland.

Maar laat ik bij het begin beginnen. Mijn vriend heb ik leren kennen tijdens een stage in Finland. Na een jaar schrijven, mailen, bellen en heen en weer vliegen, studeerde ik af en ben ik vanuit Delft naar Finland gegaan om daar een baan te zoeken. Als buitenlander een baan vinden hier valt niet mee. Ten eerste omdat je de taal niet spreekt, ten tweede omdat je helemaal geen netwerk hebt en ten derde omdat je als net afgestudeerde vrij weinig werkervaring hebt in je vakgebied. Dit in tegenstelling tot Finse pas-afgestudeerden, die al gedurende hun studie allerlei zomer- en bijbaantjes hebben gehad in hun vakgebied en dus vaak al voor het afstuderen veel werkervaring hebben opgedaan en een flink netwerk hebben opgebouwd. Ik had echter geluk, want al na een paar maanden kon ik aan de slag bij het onderzoeksinstituut waar ik ook stage had gelopen. Ik werk er nu nog steeds als onderzoeker.

De Finse taal heb ik heel langzaam geleerd. Je moet er erg veel tijd in steken en als je full-time werkt en daarnaast een paar keer in de week sport, dan valt dat niet mee. Nu ben ik zo ver dat ik de krant vrij goed kan lezen en ook op mijn werk aardig mee kan praten in het Fins. Soms denkt men dat ik een Zweeds sprekende Fin ben en dat is best een compliment! Maar vloeiend is het Fins nog lang niet en Finse les heb ik dan ook nog steeds nodig. Al was het alleen maar omdat het er zo gezellig is!

In het begin had ik zo iets van, wat moet ik met al die buitenlanders, ik wilde Finnen leren kennen! Dus werd ik lid van een volleybalteam. Mijn teamgenootjes waren erg aardig, maar na 3 jaar was er nog steeds diezelfde afstand tussen ons als in het begin. En dat is het moeilijke van het wonen hier, het ontbreken van echte vrienden. Iedereen is heel aardig, maar er ontbreekt toch altijd iets. Ik mis mijn vrienden in Nederland dan ook enorm. Vroeger voelde ik me nog wel eens ongemakkelijk tussen een groep rumoerige Nederlanders, maar tegenwoordig snak ik er wel eens naar. Het verhaal van Carel van Bruggen in [Aviisi 2001–3](#) vind ik heel erg herkenbaar. Ik ben dit jaar ook lid geworden van de Nederlandse Vereniging, iets wat ik in het begin dacht niet nodig te hebben.

Afgezien van het ontbreken van diepere vriendschappen, bevalt het wonen mij hier ontzettend goed en ik zie mij zelf nog niet weer in het drukke Nederland wonen. Ik geniet van de combinatie stad, bos en zee hier. Wij wonen in een mooie nieuwe flat (met eigen sauna, zoals dat hoort) in Espoo. Om de hoek wordt gebouwd aan wat één van de grootste winkelcentrums van Finland moet gaan worden, en op loopafstand hebben we ook bos en zee. Als het leven van alle dag ons te veel wordt, gaan we voor een weekendje naar een zomerhuisje in het binnenland om daar in alle rust bij te komen.

Om nog even terug te komen op de combinatie Nederlandse vrouw/Finse man. Ik denk dat Finse mannen, in tegenstelling tot Nederlandse, op het eerste gezicht nogal gesloten en afstandelijk overkomen. Ze zullen niet snel over zichzelf praten en al helemaal niet in een vreemde taal. Mijn ervaring is dat de meeste Finnen goed Engels kunnen spreken, maar dat zelf niet beseffen en ze zijn te verlegen om het uit te proberen. Maar als je de tijd hebt om een Finse man beter te leren kennen (en die tijd heb je als buitenlander meestal niet), dan blijkt hij over het algemeen heel lief en zorgzaam te zijn.

Mirjam Bilker

Hollantilainen Mirjam Suomessa

Minun nimeni on Mirjam Bilker. Olen 28-vuotias ja kuten Sandrakin olen ilmeisesti yksi niistä harvoista hollantilaisista naista, joka on muuttanut Suomeen suomalaisen miehen vuoksi. Olen asunut täällä jo 4,5 vuotta eikä ole vielä tullut mieleen muuttaa takaisin Hollantiin.

Mutta, aloitetaanpa alusta. Tapasin poikaystäväni ollessani harjoittelijana Suomessa. Vuoden kirjoittelun, soittelun ja edestakaisin matkustelun jälkeen valmistuin Delftin yliopistosta ja muutin Suomeen etsimään töitä. Ulkomaalaisen ei ole helppoa löytää työpaikkaa Suomesta. Työnhakua vaikeuttaa se, ettet puhu suomen kieltä, sinulla ei ole suhteita eikä vastavalmistuneena paljoa työkokemusta. Samoja työpaikkoja hakevat vastavalmistuneet suomalaiset, jotka ovat kesäisin ja jopa opiskeluiden aikana hankineet paljon työkokemusta alaltaan luoden hyvät suhteet työnantajiiinsa. Minulla oli onnea, koska jo muutaman kuukauden jälkeen sain töitä samasta tutkimuslaitoksesta missä olin aikaisemmin harjoittelijana. Olen siellä edelleen tutkijana.

Minä opin suomea melko hitaasti. Tarvitsin siihen paljon aikaa, jota oli vaikea löytää ollessani kokopäivätyössä ja harrastaessani liikuntaa useita kertoja viikossa. Nyt voin jo lukea aika hyvin sanomalehteä ja osallistua töissä keskusteluihin suomeksi. Minusta on imartelevaa, että joskus ihmiset luulevat minua ruotsinkieliseksi. Suomenkieleni ei ole vielä sujuvaa ja tarvitsen lisää kursseja. En ainoastaan oppiakseni kieltä vaan myös siellä olevan hienon ilmapiirin vuoksi.

Aluksi minä ajattelin, että mihin minä niitä ulkomaalaisia tarvitsen, minähän halusin tavata suomalaisia! Liityin siis lentopallojoukkueeseen. Pelitoverini olivat tosi ystävällisiä, mutta 3 vuotta myöhemmin olimme edelleen "vain" pelitovereita.

Ja juuri se tekee täällä asuminen vaikeaksi - ystävien puuttuminen. Kaikki ihmiset ovat todella ystävällisiä, mutta aina jotain puuttuu. Minä kaipaän hollantilaisia ystäviäni tosi paljon. Ennen tunsin itseni aika usein vaivautuneeksi isossa äänekkäässä hollantilaisryhmässä, mutta nykyään joskus jopa kaipaän sitä. **Aviisissa** 2001–3 ollut Carel van Bruggenin tarina kuulosti minusta tutulta. Tänä vuonna minäkin liityin jäseneksi Hollantilaiseen yhdistykseen, jota pidin aluksi tarpeettomana.

Syvempien ystävyyksien puuttumisesta huolimatta nautin elämisestä täällä ja en voisi kuvitella asuvani kiireisessä Hollannissa. Nautin täällä urbaanista elämästä metsien ja vesistöjen ympäröimänä. Asumme uudessa kauniissa asunnossa (jossa tietysti on oma sauna) Espoossa. Meri ja metsä ovat kävelymatkan päässä ja kulman taakse rakennetaan yksi Suomen suurimmista kauppakeskuksista. Kun jokapäiväinen elämä rasittaa meitä, menemme viikonlopuksi mökille rentoutumaan kaikessa rauhassa.

Palataanpa takaisin hollantilaisen naisen ja suomalaisen miehen yhdistelmään, minusta suomalaiset miehet, päinvastoin kuin hollantilaiset, tuntuvat aluksi olevan aika sulkeutuneita ja etäisiä. He eivät paljon puhu itsestään, etenkin vieraalla kielellä. Kokemukseni mukaan suomalaiset puhuvat yleensä hyvää englantia, mutta eivät itse usko sitä ja ovat liian ujoja yrittämään. Mutta jos sinulla on aikaa tutustua paremmin suomalaiseen mieheen (ja ulkomaalaisena tarvittavaa aikaa ei usein ole), niin löydät hellän ja huolehtivaisen ihmisen.

Mirjam Bilker

Gesprek met Alfred Colpaert

Wij dachten dat het voor de **Aviisi** lezers interessant zou zijn om meer te horen over de ervaringen van Nederlanders die een lange tijd in Finland wonen of daar gewoond hebben (zie ook **Aviisi** 2001–2/3). Op 8 juni had ik de gelegenheid Alfred Colpaert, een 44 jarige Nederlander te ontmoeten, die al 21 jaar in Finland woont.

Hoe is Alfred in Finland terecht gekomen? Dit komt in de eerste plaats door zijn belangstelling voor reizen, waarbij zijn voorkeur vooral uitging naar de Arctische gebieden in Scandinavië. Hij maakte verschillende reizen via interrail naar Finland en ontmoette op één van deze reizen zijn toekomstige (Finse!) vrouw Riitta. Hij was in die tijd student in de fysieke geografie aan de Universiteit van Utrecht en kon het zo regelen dat hij, via een uitwisselingsprogramma, na zijn kandidaatsexamen verder kon gaan studeren aan de Universiteit van Oulu. Hier is hij ook afgestudeerd en later gepromoveerd.

Op mijn vraag of het in de beginperiode niet moeilijk was om de colleges te volgen, vertelde Alfred dat dit natuurlijk zo was, hoewel een aantal colleges in het Engels werd gegeven. Het was verder wel een probleem dat in die tijd, dus in 1980, nog maar weinig mensen in Oulu Engels spraken. Maar na ongeveer een jaar kon hij zich toch al aardig in het Fins redden.

Wel had hij in de beginperiode nogal wat frustraties omdat naar zijn gevoel buitenlanders maar heel weinig mochten in Finland. Het was bijvoorbeeld niet mogelijk voor hem om een huis te kopen en hij mocht geen lid worden van de Vereniging "Noord Finse Geografie". Het was ook erg moeilijk om een werkvergunning te krijgen. Hij is in 1985 getrouwd en kreeg toen een verblijfsvergunning. Uiteindelijk is hij ook Fin geworden, maar heeft daar wel mee gewacht tot Finland lid geworden was van de EU.

Alfred heeft er ook in de, zeg eerste tien jaar dat hij in Finland woonde, problemen mee gehad dat hij in zekere zin het gevoel had gediscrimineerd te worden. Nu voelt hij zich wel volledig geëmancipeerd. Hij heeft twee zoons die 14 (Kim) en 10 (Kristian) jaar oud zijn. Thuis wordt er alleen Fins gesproken, maar zijn zoons verstaan wel wat Nederlands. Eens in de twee jaar gaan zij op vakantie naar Nederland, naar Zeeland waar hij oorspronkelijk vandaan komt. In de tussenliggende jaren komen zijn ouders naar Finland.

Alles bij elkaar is Alfred een tevreden man, hij voelt zich geen buitenlander meer, het gaat goed met zijn werk en hij heeft veel vrienden. Hij woont in Muhos, 40 km ten oosten van Oulu, heeft een zomerhuis (zie foto) 20 km van Muhos en ook nog een flat in Oulu. Naar Nederland wil hij niet meer terug. Hij kan in Finland overal vissen, is lid van de jachtclub en wordt niet gehinderd door overvolle wegen. In Zeeland, wat toch niet het meest dichtbevolkte gebied van Nederland is, komt hij overal prikkeldraad en bordjes verboden toegang tegen en begint de drukte hem steeds meer tegen te staan.

Ik vroeg hem, wanneer het nu niet zo goed bevallen zou zijn in Finland, zijn vrouw dan met hem in Nederland had willen gaan wonen. Dit was dus een hypothetische vraag. Alfred zei dat zijn vrouw hier nooit echt tegen was geweest, maar het was dus nooit aan de orde geweest.

Ik vroeg hem ook of hij kan verklaren waarom het bij huwelijken of samenlevingsverbanden tussen Finnen en Nederlanders bijna altijd gaat om Finse vrouwen en Nederlandse mannen en wat hij dacht van het overrompelings-effect van de Nederlandse mannen, zoals wordt beweerd door de vroegere voorzitter van de Vereniging Nederland–Finland, Rune Frants (zie [Aviisi](#) 2001–2). Alfred had zich dit niet zo gerealiseerd maar geloofde niet in een overrompelings-effect. Volgens zijn mening zijn de Finse vrouwen daar te zelfstandig voor en hoewel zij nogal impulsief kunnen zijn, toch wel doordachte beslissingen nemen. Hij dacht wel dat het voor Finse vrouwen misschien iets speciaals heeft om een buitenlandse man of vriend te hebben. Ondanks het nationalisme wordt er aan de andere kant toch ook wel weer tegen bepaalde buitenlanders opgekeken.

Hij vertelde dat er toch wel duidelijke verschillen bestaan in de interesses en levenswijze van Finse vrouwen en mannen. Bijvoorbeeld bij de studie richtingen biologie en geografie aan de Universiteit van Oulu zijn 90% van de studenten meisjes.

Er zijn in Oulu zo een 20 Nederlanders, en ieder jaar wordt er een Sinterklaasfeest gevierd. Maar behalve op dit feest en zijn telefoontjes naar zijn ouders in Nederland spreekt hij nog maar sporadisch Nederlands.

Het beeld van Alfred past dacht ik in het algemene beeld dat ik van de Nederlanders heb die zich in Finland zijn gaan vestigen. In tegenstelling tot het gevoel dat ik heb van de meeste Finse vrouwen in Nederland (maar misschien heb ik het mis) zijn zij echt van het land gaan houden, waarbij vooral de rust en de ruimte de doorslag geven.

Arnold Pieterse

Keskustelu Alfred Colpaertin kanssa.

Ajattelimme että olisi mielenkiintoista [Aviisin](#) lukijoille saada enemmän tietoa pitkään Suomessa oleskelleiden hollantilaisten kokemuksista (katso myös [Aviisi](#) 2001–2/3). Kesäkuun 8. päivänä minulla oli mahdollisuus tavata Alfred Colpaert, 43-vuotias hollantilainen, joka on asunut jo 21 vuotta Suomessa.

Miten Alfred päätyi Suomeen? Hän oli innokas matkailija, ja oli kiinnostunut varsinkin Skandinavian Arktisista alueista. Hän matkusti useampia kertoja Interaililla Suomeen, ja tapasi siellä tulevan (suomalainen) vaimonsa Riitan. Silloin hän opiskeli luonnonmaantiedettä Utrechtiin yliopistossa. Vaihto-opiskelijan stipendin turvin hän suoritti loppuputkintonsa Oulun yliopistossa, jossa hän myös väitteli.

Kysyin häneltä oliko alussa vaikea seurata luentoja? Alfred vastasi, että kyllä näin oli, vaikka joitakin luentoja oli englannin kielellä. Ongelmana oli se, että silloin 1980-luvun alkupuolella vain harvat ihmiset puhuivat englantia Oulussa. Mutta jo reilun vuoden jälkeen hän pärjäsi jo melko hyvin Suomen kielellä.

Alkuaika tuotti joitakin frustraatioita, koska hänen mielestä ulkomaalaisiin kohdistui monia rajoituksia. Kiinteistön osto oli kielletty, ja hän ei voinut olla Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran jäsen. Työluvan saanti oli vaikeaa. Vuonna 1985 hän avioitui ja sai sen jälkeen pysyvän oleskeluluvan. Myöhemmin hän anoi Suomen kansalaisuuden, mutta vasta sen jälkeen kun Suomi liittyi EU:hun.

Ensimmäisenä 10 vuotena Alfred on jollakin lailla kokenut syrjäyttämistä, mutta nyt hän pitää itseään täysivertaisena kansalaisena. Hänellä on kaksi poikaa, Kim 14 ja Kristian 10. Kotona puhutaan vain Suomea, mutta hänen poikansa ymmärtävät hieman hollantia. Kerran kahdessa vuodessa koko perhe viettää lomaansa Hollannissa, Zeelandissa, mistä hän on alunperin kotoisin. Välivuosina hänen vanhempansa tulevat Suomeen.

Kaiken kaikkiaan Alfred on tyytyväinen mies, hän ei tunne itseään enää ulkomaalaiseksi, hänellä on mukava työpaikka ja on paljon ystäviä. Hän asuu Muhoksella, noin 40 km Oulusta itään, omistaa kesämökin 20 km Muhokselta (katso kuva sivulla 11) ja kaksion Oulussa. Hollantiin hän ei enää halua palata. Suomessa hän voi kalastaa missä haluaa, on metsästysseuran jäsen ja ruuhkaiset tiet eivät kiusaa. Zeelandissa, mikä ei ole Hollannin mittakaavassa kovinkaan tiheästi asuttu, häntä vaivaavat piikkilankaesteet ja kyltit, joissa lukee pääsy kielletty, ja yleinen ruuhkaisuus on alkanut vaivaamaan yhä enemmän.

Kysyin, olisiko hänen vaimonsa halunnut asua Hollannissa, jos muutto Suomesta jostain syystä olisi tullut aiheeksi. Tämä oli siis hypoteettinen kysymys. Alfred vastasi, että hänen vaimonsa ei koskaan ole ollut sitä vastaan, mutta muutto ei koskaan ole tullut ajankohtaiseksi.

Kysyin häneltä myös osaisiko hän selittää miksi avio- tai avoliitot suomalaisten ja hollantilaisten välillä koskevat melkein aina suomalaisia naisia ja hollantilaisia miehiä, ja mitä mieltä hän oli niin sanotusta hollantilaisten miesten "valloitusefektistä", jonka esitti Alankomaat–Suomi -yhdistyksen entinen puheenjohtaja Rune Frants ([Aviisi](#) 2001–2)? Alfred ei ole miettinyt asiaa sillä tavalla, mutta ei usko mihinkään "valloitusefektiin". Hänen mielestään suomalaiset naiset ovat liian itsenäisiä, ja osaavat tehdä harkittuja päätöksiä, vaikka saattavat joskus olla hyvin impulsiivisia. Kuitenkin hän oli sitä mieltä, että ulkomaalainen mies tai poikakaveri saattaisi olla tietyllä tavalla kiehtova. Suomalaisten nationalismista huolimatta ulkomaalaisia arvostetaan.

Hän kertoi, että on olemassa selviä eroja suomalaisten miesten ja naisten elämäntavoissa ja intresseissä. Esimerkiksi Oulun yliopiston biologian ja maantieteen opiskelijoista noin 90% on naisia.

Oulussa asuu noin 20 hollantilaista ja joka vuosi järjestetään Pyhä Nikolaus - juhla. Ainoastaan näissä harvinaisissa tapaamisissa ja soittaessaan vanhemmilleen, hän puhuu hollantia.

Kuva, jonka sain Alfredista sopii minun mielestäni hyvin yleiskuvaan, jonka sain Suomeen muuttaneilta hollantilaisilta; he pitävät aidosti maasta jossa asuvat, missä erityisesti rauhallisuus ja tila ratkaisevat. Sitä vastoin mielestäni useimmat Hollannissa asuvat suomalaiset naiset eivät ole yhtä tyytyväisiä (mutta ehkä olen väärässä)

Arnold Pieterse

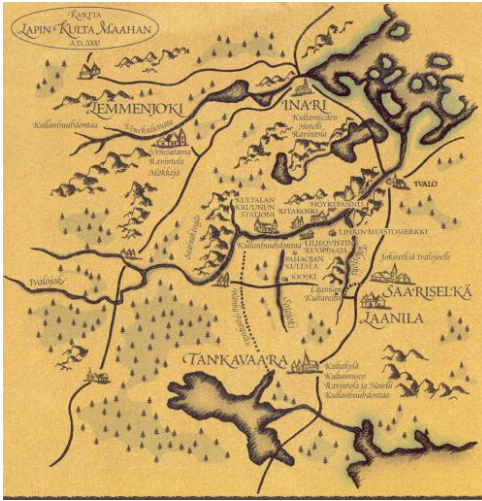
(Käännös: Alfred Colpaert)

De Finse Goudvelden

De geschiedenis van het goud zoeken in Finland is niet te vergelijken met de grote trektochten naar de goudvelden ("gold rushes") die zich in andere delen van de wereld, zoals in de Verenigde Staten, hebben afgespeeld. Toch heeft goud een sterk accent gelegd op de ontwikkeling van Noord Lapland en, in het bijzonder, op het hedendaagse toerisme. Dit wordt duidelijk bij een bezoek aan het goudzoekers museum in Tankavaara en bovendien zijn er verschillende plaatsen waar toeristen zelf goud kunnen wassen. Grotere

stukken goud zijn erg zeldzaam, het gaat bijna altijd om minuscule korrels. Doordat deze korrels zwaarder zijn dan zandkorrels kunnen ze hiervan door wassen worden gescheiden. Hiervoor wordt over het algemeen een grote metalen schaal (“vaskooli”) gebruikt. Vanuit verschillende toeristencentra en hotels worden tochten naar de bekende vindplaatsen van goud georganiseerd, zoals Tankavaara, Lemmenjoki, Ivalojoeki en Laanila.

Het is ook mogelijk om stukken grond te pachten met de speciale bedoeling om naar goud te zoeken. Het goud wat dan gevonden wordt is het eigendom van de pachter. Aan de andere kant, wanneer je eigenaar van grond bent in Finland en je vindt daar iets bijzonders, bijvoorbeeld goud, is het niet je eigendom en gaat het naar de Finse staat.

De eerste “gold rush” in Lapland werd veroorzaakt door vondsten in september 1868 aan de oever van de Ivalojoeki (Ivalo rivier) door een groep die onder leiding stond van een zekere Conrad Lihr. Het bericht verspreidde zich als een lopend vuurtje en de volgende zomer vonden twee zeelieden, Ervast en Lepistö, uit Raahé, binnen drie weken twee kilo goud. Nu was er geen twijfel

meer mogelijk dat er goud was in Lapland. In 1870 werd een buitenpost opgericht bij de goudvelden van Ivalojoeki en het aantal goudzoekers steeg tot ongeveer 500. In het volgende jaar werd er ongeveer 55 kilo goud gevonden.

Aan het eind van de negentiende eeuw had het goud zoeken zich uitgebreid over heel noordelijk Lapland. In Laanila bijvoorbeeld, was de Kuivakarvu, een kleine rivier, de eerste plaats waar mechanisch goud werd gewonnen. Er werden pogingen ondernomen om een echte goudader te vinden. Verschillende maatschappijen werkten in dit gebied, en de grootste onder hen, “Prospektor Oy”, die gefinancierd werd door rijke industriëlen, had 250 mensen in dienst. Verschillende mijngangen, zelfs tot op een diepte van 50 meter, werden uitgegraven. Deze gangen zijn nog steeds aanwezig, hoewel zij gedeeltelijk gevuld zijn met water.

Ondanks de financiering ging de “Prospektor Oy” na een paar jaar failliet. Het zelfde gebeurde met de Osakeyhtiö (vennootschap) “Lapin Kulta”, die opgericht was door Rafael Haarla uit Tampere. Een deel van de machines die deze maatschappij gebruikte is nog te zien langs de Sotajoki (Oorlogsrivier).

Het eerste goud in Tankavaara werd gevonden door een oude Lap uit een nabijgelegen dorp, Aslak Peltovuoma. Kort voor de Tweede Wereldoorlog probeerde een Duitse architect, Werner Thiede, het gebied op te kopen. De oorlog stak hier een stokje voor. Enige tientallen jaren later werd Tankavaara een toeristische attractie. Een riviertje, waar nog bergen zand liggen die door de goudzoekers zijn uitgewassen, loopt door het terrein van het museum.

In Lemmenjoki, dat meer naar het noorden ligt, werd voor het eerst goud gevonden in 1945 door de broers Ranttila. Omstreeks 1950 werkten er meer dan twee honderd goudzoekers, waarvan verschillende legendarisch werden. Onder hen verbleef ook de Nederlandse Petronella van der Moer (zie [Aviisi 2001–1,2,3](#)) en, volgens een tekst in

het museum van Tankavaara, leeft haar geest nog voort in het gebied, waar ook de Petronellan kukkulat liggen, de twee ronde heuvels die naar haar zijn genoemd.

Begin juni had ik de gelegenheid vier dagen in Lapland rond te reizen. Hierbij heb ik ook geprobeerd nog iets van Petronella's voetsporen te volgen. In het museum van Tankavaara hangt een tekst over haar aan de muur, met foto's van haar en een boot die naar haar is genoemd (zie foto). Ik bezocht ook het hotel "Kulta Hippu" in Ivalo (zie foto op pagina 16), dat vroeger "Majala" heette, en waar Petronella indertijd, onder groot protest van de goudzoekers die samen met haar een bezoek brachten aan Ivalo om inkoop te doen, door de Finse politie werd gearresteerd.

Het was niet mogelijk het goudveld in Lemmenjoki te bezoeken, waar Petronella bijna drie maanden tussen de goudzoekers heeft gebivakkeerd. Hiervoor moet je twee uur varen en nog een aantal kilometers lopen, wat jammer genoeg niet mogelijk was omdat het toeristen-seizoen nog niet was begonnen.

Er komen nog steeds nieuwe vindplaatsen van goud bij, maar in Lapland maken veel gebieden waar mogelijk nog goud kan worden gevonden, deel uit van natuurreservaten en daar mag niet naar goud worden gezocht.

Arnold Pieterse

Suomalaiset kultalöydöt

Kullanetsinnän historiaa Suomessa ei voi verrata suuriin kultaryntäyksiin muualla maailmassa, esim. Yhdysvalloissa. Kuitenkin kulta on löytynyt voimakkaasti merkkinsä Pohjois-Lapin kehitykseen ja erityisesti nykypäivän matkailuun. Tämä tulee selvästi ilmi vierailtaessa Tankavaaran kultamuseossa, ja lisäksi on eri paikkoja, joissa matkailijat voivat itse huuhtoa kulta. Suuret kultahiput ovat erittäin harvinaisia, lähes aina on kysymys erittäin pienistä hipuista. Koska nämä hiput ovat painavampia kuin hiekka, ne voidaan erottaa huuhtomalla. Huuhdontaan käytetään yleensä suurta, laakeaa peltivatia, vaskoolia. Eri matkailukeskuksista ja hotelleista järjestetään retkiä tunnetuimpiin kullanylöytöpaikkoihin, kuten Tankavaaraan, Lemmenjoelle, Ivalojoelle ja Laanilaan.

On myös mahdollista vuokrata maata tarkoituksena etsiä kulta. Löydetty kulta on silloin vuokraajan omaisuutta. Toisaalta jos omistaa Suomessa maata ja löytää maaltaan jotain erikoista, esim. kulta, se ei ole löytäjän omaisuutta vaan kuuluu Suomen valtiolle.

Lapin ensimmäisen "kultaryntäyksen" aiheuttivat Ivalojoen rannalla tehdyt löydöt syyskuussa 1868. Löydön teki ryhmä, jonka johtajana oli Conrad Lihr. Sana kulki kullonkalkean tavoin ja seuraavana kesänä kaksi merimiestä, Ervast ja Lepistö Raahesta, löysivät kolmessa viikossa kaksi kiloa kulta. Nyt ei ollut enää epäilystäkään siitä, etteikö Lapissa olisi ollut kulta. Vuonna 1870 perustettiin asema Ivalojoen kulta-alueelle ja kullankaivajien määrä nousi noin 500:aan. Seuraavana vuonna löydettiin noin 55 kiloa kulta.

1800-luvun lopussa kullan etsintä oli levinnyt koko Pohjois-Lappiin. Esim. Laanilassa oli Kuivakarun pieni joki, jossa kaivettiin ensimmäisenä mekaanisesti kultaa. Yritettiin löytää oikea kultasuoni. Eri yhtiöt työskentelivät tällä alueella. Yhtiöistä suurin oli rikkaiden teollisuusmiesten rahoittama Prospektor Oy, jolla oli palveluksessa 250 henkilöä. Malmitunneleita kaivettiin jopa 50 metrin syvyyteen. Nämä tunnelit ovat vieläkin olemassa, vaikkakin osa niistä on täytetty vedellä.

Rahoituksesta huolimatta Prospektor Oy teki parin vuoden kuluttua konkurssin. Samoin tapahtui tamperelaisen Rafael Haarlan perustamalle Osakeyhtiö Lapin Kullalle. Osa tämän yhtiön käyttämistä koneista on yhä nähtävänä Sotajoen varrella.

Tankavaaran ensimmäisen kullan löysi Aslak Peltovuoma, läheisestä kylästä kotoisin oleva vanha lappalainen. Vähän ennen toista maailmansotaa saksalainen arkkitehti Werner Thiede yritti ostaa alueen. Sota esti yrityksen. Muutaman kymmenen vuoden kuluttua Tankavaarasta tuli matkailunähtävyys. Joki, jossa on vieläkin kasoittain kullankaivajien huhtomaa hiekkaa, virtaa museoalueen läpi.

Pohjoisempana Lemmenjoella Ranttilan veljekset löysivät ensimmäisen kullan vuonna 1945. Vuoden 1950 paikkeilla siellä työskenteli yli 200 kullankaivajaa, joista muutamista tuli legendaarisia. Lemmenjoen kullankaivajien luona oli myös alankomaalainen Petronella van der Moer (kts. **Aviisi** 2001–1,2,3) ja Tankavaaran museossa olevan tekstin mukaan hänen sielunsa on edelleen alueella, missä ovat myös Petronellan kukkulat – kaksi hänen mukaansa nimettyä pyöreälakista tunturia.

Kesäkuun alussa minulla oli mahdollisuus matkustella Lapissa neljä päivää. Matkalani yritin myös seurata Petronellan jalanjälkiä. Tankavaaran museon seinällä on häntä koskeva teksti ja valokuvia hänestä ja veneestä, joka on nimetty hänen mukaansa (kts. valokuva sivulla 15). Kävin myös Ivalossa olevassa Kulta Hippu -hotellissa (kts. valokuva), jonka nimi oli ennen Majala ja jossa Petronella häntä Ivaloon ostoksille tuoneiden kullankaivajien vastuksesta huolimatta pidätettiin.

Tällä kertaa ei ollut mahdollista käydä kulta-alueella, jossa Petronella oleskeli lähes kolme kuukautta kullankaivajien luona. Sinne on kahden tunnin venematka ja vielä muutaman kilometrin kävely. Retki ei ollut valitettavasti mahdollista, koska matkailukausi ei ollut vielä alkanut.

Suomessa löydetään yhä uusia kulta-alueita. Mutta Lapissa monet alueet, joissa kultaa voidaan vielä löytää, ovat osa luonnonsuojelualueita eikä niissä saa etsiä kultaa.

Arnold Pieterse

(Käännös: Auli Snickers)

Let op!

De voor 15 september a.s. geplande tangoavond is afgelast.

Huomio!

15. syyskuuta suunniteltu tangoilta on peruttu.

Finse evenementen in 2001 – Suomalaistapahtumat vuonna 2001

-2.9.	Den Haag (Museum voor Communicatie, Zeestraat 82, ☎ 070-330.75.00); "Ik communiceer!... en ontdek de wereld achter de mobiele telefonie, e-mail en internet", tentoonstelling van Heureka, Vantaa • <i>Tiedekeskus Heurekan näyttely "Kommunikaatio"</i>
-2.9.	Apeldoorn (Gemeentelijk Van Reekum Museum, Churchillplein 2, ☎ 055-521.91.55); tentoonstelling "Half-om-half"; kunst-vee-geschiedenis met o.a. Kaisu Koivisto • <i>mm. Kaisu Koiviston töitä näyttelyssä "Half-om-half"</i>
sept	Rotterdam (Fotoinstituut); o.a. foto's van Jan Kaila • <i>mm. Jan Kailan valokuvia</i>
29.9.	Fiocco zaal, La Monnaie/ De Munt, Leopoldstraat 4, Brussel; Eurofestival/Festival van Vlaanderen met o.a. Tempera quartet • <i>festivaaleilla mukana mm. Tempera quartet</i>
30.9.	Deinze, Kasteel Ooidonk, ☎ +32-9-233.77.88; Eurofestival/Festival van Vlaanderen met o.a. Tempera quartet • <i>festivaaleilla mukana mm. Tempera quartet</i>
11.10.	Brussel (Musée des instruments de musique); Kantele concert • <i>kantele-konsertti</i>
11.10.- 8.11.	Amsterdam (Gallery van Zoetendaal); tentoonstelling van Marjaana Kella • <i>Marjaana Kellan taidenäyttely</i>
25.- 29.10.	Utrecht (Stadsschouwburg); Internationaal Jeugdoperafestival, uit Finland Finse Nationale Opera op 26.10 om 19.30 • <i>kv. nuorten oopperafestivaalit, Suomesta kansallisoopperan nuoret esiintyvät 26.10. klo 19.30</i>
2.11.	Amsterdam (Melkweg); Rap-festival, uit Finland Finteligents • <i>Rap-festivaalit, Suomesta mukana Finteligents</i>
6.11.	Amsterdam (Het Concertgebouw, ☎ 020-671.83.45); Katarina Karnéus zingt o.a. liederen van Sibelius • <i>Katarina Karnéus laulaa mm. Sibeliuksen lauluja</i>
30.11.	Rotterdam (De Doelen, ☎ 010-2171717); Het Rotterdams Philharmonisch Orkest o.l.v. Paavo Berglund speelt muziek van Schumann en Rachmaninof • <i>Rotterdam in kaupunginorkesteri soittaa Paavo Berglundin johdolla Schumannin ja Rachmaninovin musiikkia</i>
1.12.	Amsterdam (Het Concertgebouw, ☎ 020-67.83.45); Het Rotterdams Philharmonisch Orkest o.l.v. Paavo Berglund speelt muziek van Schumann en Rachmaninov • <i>Rotterdam in kaupunginorkesteri soittaa Paavo Berglundin johdolla Schumannin ja Rachmaninovin musiikkia</i>
2.12.	Rotterdam (De Doelen, ☎ 010-217.17.17); Rotterdam Young Philharmonic speelt o.a. de symfonie nr. 2 in d van Sibelius • <i>Rotterdam Young Philharmonic soittaa mm. Sibeliuksen toisen sinfonian</i>
4.12.	Amsterdam (Het Concertgebouw, ☎ 020-67.83.45); Solveig Kringelborn zingt o.a. liederen uit op. 36 en op. 38 van Sibelius • <i>Solveig Kringelborn laulaa mm. Sibeliuksen lauluja</i>

Het Nederlandse scheepswrak 'Vrouw Maria'

De laatste tijd wordt er in Finland nogal wat aandacht besteed aan een Nederlands schip, de 'Vrouw Maria', die in 1771 voor de kust bij Turku is vergaan. Het is onduidelijk wie de rechtmatige eigenaar is, de vinders of de Finse staat. Hierover zijn rechtzaken aan de gang. Op het internet staan hierover allerlei teksten, o.a. een Engelse tekst van Christian Ahlström, die wij hier in het Nederlands samenvatten, en een tekst van het Zeevaartkundig Museum in Finland, waarvan wij ook een paar zinnen hebben vertaald:

Al de handelsschepen die de Sont passeerden bij Denemarken, moesten in de periode 1490–1856 tol betalen. In archieven in Kopenhagen is te lezen dat het Nederlandse kofschip *Vrouw Maria*, dat onder commando stond van Reynoud Lorenz uit Amsterdam, dit ook deed op 23 september in 1771 bij Helsingör. Het schip was op 5 september 1771 uit Amsterdam vertrokken met bestemming Sint Petersburg en vervoerde een lading die gedeeltelijk het eigendom was van de Russische tsarina, Catherina de Grote. De lading bestond uit kunstvoorwerpen, waarschijnlijk schilderijen en verder de gangbare handelswaar. De Russische tsarina had de kunstvoorwerpen in Amsterdam gekocht op een veiling die was gehouden ter gelegenheid van het overlijden van Gerret Braamcamps, een Nederlandse houthandelaar die een bekende kunstverzamelaar was geweest. Zij wilde de kunstvoorwerpen toevoegen aan haar verzameling in de Hermitage. Deze in Duitsland geboren keizerin was, zoals bekend, een verwoed verzamelaarster van schilderijen en andere kunstschaten, die nog steeds te zien zijn in Sint Petersburg.

In oktober 1771 zond de Russische minister van buitenlandse zaken, graaf Nikita Panin, een brief per koerier naar Stockholm met het verzoek dat de Zweedse regering en de koning alles zouden doen om de Russen te helpen bij een nogal ongewone zaak. Dit betrof de *Vrouw Maria*, die was vergaan in een storm voor de kust van West Finland, dat in die tijd bij Zweden hoorde. Wat was er precies gebeurd? In eerste instantie was het schip zwaar beschadigd voor anker gegaan in de buurt van het eiland Jurmo, waarna de bemanning had geprobeerd een deel van de lading over te brengen naar een klein rotseilandje. Maar, hierna braken de ankers en is het schip verdwenen.

In de nationale archieven in Stockholm is een uitgebreide correspondentie aanwezig over deze zaak die plaats vond tussen Zweedse regeringsvertegenwoordigers in Stockholm, lokale autoriteiten in Turku, dat de hoofdstad was van het onder Zweeds bestuur staande Finland, en leden van de Zweedse ambassade in Sint Petersburg. Bovendien werd er in de archieven van het gerechtshof in Turku nog een verklaring gevonden van de Nederlandse kapitein en zijn bemanning, gedateerd 26 augustus 1771. Dit document omvatte ook het logboek van de *Vrouw Maria*, wat later van grote waarde bleek bij het zoeken naar het wrak. Hierbij was vooral een belangrijk gegeven dat bij een botsing tegen een rots het roer van het schip was losgeraakt. In de zomer van 1772 werden er allerlei pogingen gedaan door de Zweden om het wrak te vinden, maar dit bleef zonder resultaat. Naar later bleek was dit niet verwonderlijk omdat het wrak op een diepte lag van 43 meter. Met de toenmalige hulpmiddelen was het onder zulke omstandigheden bijna onmogelijk om een wrak op te sporen.

In 1979 publiceerde Christian Ahlström een artikel over deze zaak in het Zweeds ("Sjunkna Skepp") dat in 1982 in het Fins werd vertaald ("Syvyksien Sylistä"). Maar in die tijd waren de sonar technieken nog niet zo ver ontwikkeld dat hiermee het wrak kon worden gevonden. Een aantal jaren later nam een duiker, Rauno Koivusaari, contact op met Christian Ahlström. Hij had de publicatie gelezen en stelde voor met een moderne

sonar techniek het gebied af te zoeken. In de zomer van 1998 werd een gebied afgezocht waarbij een wrak werd gevonden uit de zelfde periode als de *Vrouw Maria*, maar het had geen lading en het roer was in tact. Dit kon dus niet het goede schip zijn.

Er werden plannen gemaakt voor de volgende zomer en besloten werd om eerst meer precieze gegevens te krijgen over de juiste afmetingen van het schip omdat het anders toch wel erg moeilijk zou zijn om bij een eventuele vondst de juiste conclusies te kunnen trekken. Via de Nederlandse ambassadeur in Helsinki, de heer Jacobus van der Velden, werd in 1998 contact opgenomen met het scheepvaartarchief in Amsterdam.

Hierbij bleek het eerst een probleem om het schip, dat onder commando had gestaan van kapitein Lorenz, te onderscheiden van een groot aantal andere schepen van verschillende grootte met de zelfde naam, maar met een andere kapitein. De meest interessante vondst was een verkoopcontract gedateerd 18 augustus 1766. In dit document werd gesproken over het kofschip *Vrouw Maria* waarin de precieze afmetingen van het schip waren vermeld. Een kofschip is een zeilschip met rondgebouwde voor- en achtersteven en meestal twee masten. Het schip was verbouwd in 1748. Het was oorspronkelijk een snauw (dit is een lang en laag klein schip dat voor de kust en binnenvaart werd gebruikt), maar het kreeg een nieuwe mast die paste bij het takelwerk van een kofschip.

In juni 1999 werd een nieuwe poging gedaan met de sonar apparatuur vanuit een schip dat vroeger als trawler werd gebruikt, de "Teredo". Hierbij werd al heel snel een veelbelovende echo gehoord. Een schip werd gevonden op een diepte van 43 meter dat in een perfecte conditie was. De afmetingen klopten en er was geen roer. Het schip, dat zonder twijfel de *Vrouw Maria* was, bleek nog volgeladen te zijn met kratten en vaten.

Zoals volgens de wet is vereist werd een bericht over de vondst gestuurd naar de autoriteiten in Helsinki.

In de tekst van het Zeevaartkundig museum van Finland staat dat dit instituut het onderzoek heeft overgenomen in de herfst van 1999 en dat verder onderzoek werd gedaan in de zomer van 2000. Zes voorwerpen uit het wrak zijn tot nu toe naar boven gebracht: een stenen fles, een metalen staaf, een zegel van lood en drie stenen Goudse pijpen. Tussen de lading in het ruim en het dek is een open ruimte met een hoogte van ongeveer één meter. Onder het organisch materiaal dat zich opgehoopt heeft gedurende de twee honderd jaar zijn allerlei kisten te zien, waarvan de inhoud dus nog onbekend is. Maar wat wel duidelijk te zien is dat er ook honderden onbeschadigde stenen pijpen liggen.

*Stephan Vermeulen van de Nederlandse Vereniging in Finland maakte de redactie van **Aviisi** attent op deze zaak. De tekst is ingekort en uit het Engels vertaald door Arnold Pieterse.*

Zie op internet de websites:

- http://www.minedu.fi/julkaisut/vrouw_maria.html (in het Fins)
- http://www.abc.se/~m10354/publ/vr_maria.htm (in het Engels)
- <http://www.nba.fi/MUSEUMS/MARITIME/Vrouw.htm> (in het Fins)
- <http://www.nba.fi/MUSEUMS/MARITIME/Vrouweng.htm> (in het Engels)

Hollantilaishylky 'Vrouw Maria'

Suomessa on viime aikoina saanut paljon huomiota hollantilainen laiva nimeltä '*Vrouw Maria*', joka upposi vuonna 1771 Turun edustalla. On epäselvää, kuka laivan virallisesti omistaa, sen löytäjät, vaiko Suomen valtio. Tätä asiaa puidaan parastaikaa oikeudessa. Internetiltä löytyy asiaan liittyviä kirjoituksia, kuten mm. Christian Ahlströmin kirjoittama englannin kielinen artikkeli, josta tässä yhteenveto, sekä Suomen merimuseon kirjoitus, josta olemme myös ottaneet muutaman lauseen:

Vuosina 1490–1856 oli kaikkien Tanskan Juutinrauman läpi kulkevien kauppalausten maksettava tullia. Kööpenhaminassa pidettävistä valtakunnan arkistoista voimme lukea, että myös hollantilainen koffi-tyyppinen laiva *Vrouw Maria*, päällikkönään Amsterdamista kotoisin oleva Reynoud Lorenz, tullattiin 23. syyskuuta 1771 Helsingörin kohdalla. Alus oli lähtenyt 5. syyskuuta 1771 Amsterdamista suuntaanaan Pietari ja sen lastista kuului osa Venäjän keisarinalle Katarina Suurelle. Aluksella oli lastina taide-esineitä, luultavasti maalauksia, ja lisäksi normaalia kauppatavaraa. Venäjän keisarinna oli hankkinut taide-esineet Amsterdamissa pidetystä huutokaupasta, jossa myytiin hollantilaisen puutavarakauppiaan ja taiteenkeräilijän Gerret Braamcampsin jäämistöä. Keisarinna hankki taideteokset Hermitagen kokoelmiaan varten. Saksassa syntynyt keisarinna oli tunnetusti innokas taidemaalusten ja muiden taide-arteiden keräilijä. Niitä on edelleen esillä Pietarissa.

Venäjän ulkoasianministeri kreivi Nikita Panin lähetti lokakuussa 1771 lähetin mukana kirjeen Tukholmaan, jossa hän pyysi Ruotsin hallitusta ja kuningasta tekemään kaikkensa auttaakseen venäläisiä tietyssä epätavallisessa asiassa. Asia koski *Vrouw Mariaa*, joka oli uponnut myrskyssä lähellä Länsi-Suomen (senaikainen Ruotsi-Suomi) rannikkoaluetta. Mitä tarkalleen ottaen oli tapahtunut? Alus oli alunperin saatu ankuroitua pahasti vaurioituneena Jurmo-nimisen saaren lähistölle, jonka jälkeen miehistö yritti pelastaa osan lastia pienelle kalliosaarelle. Mutta pian ankkuriköydet murtoivat ja alus upposi.

Ruotsin valtakunnan arkistossa Tukholmassa on säilynyt asiaa koskeva vilkas kirjeenvaihto, jota Ruotsin hallituksen edustajat Tukholmassa kävivät senaikaisen Suomi-Ruotsin pääkaupungin Turun paikallisten viranomaisten sekä Pietarissa sijaitsevan Ruotsin suurlähetystön edustajien kanssa. Lisäksi on Turun raastuvanoikeuden arkistoista löydetty hollantilaisen kapteenin sekä hänen miehistönsä antama lausunto, joka on päivätty 26. elokuuta 1771. Tähän asiakirjaan sisältyi myös *Vrouw Marian* lokikirja, josta oli myöhemmin hylkyä etsittäessä paljon apua. Siitä selvisi myös se tärkeä seikka, että aluksen peräsin oli irronnut sen ajaessa karille. Ruotsalaiset etsivät hylkyä useaan otteeseen kesällä 1772, mutta eivät siinä onnistuneet. Tämä ei sinänsä ihmetytä ottaen huomioon aluksen sijainnin noin 43:n metrin syvyydessä. Tällaisissa olosuhteissa oli sen aikaisin apuvälinein lähes mahdotonta paikallistaa hylkyä.

Christian Ahlström julkaisi vuonna 1799 aiheesta artikkelin ruotsiksi ("Sjunkna Skepp"), joka käännettiin vuonna 1982 suomeksi ("Syvyyksien Sylistä"). Silloiset kaikuluotaintekniikat eivät kuitenkaan olleet vielä niin pitkälle kehittyneitä, että niiden avulla oltaisiin voitu hylkyä paikallistaa. Muutama vuosi tämän jälkeen otti sukeltaja Rauno Koivusaari yhteyttä Christian Ahlströmiin. Hän oli lukenut artikkelin ja ehdotti alueen kartoittamista käyttäen uusinta kaikuluotaintekniikka. Alueella tehtiin tutkimuksia kesällä 1998 ja niiden tuloksena löydettiin hylky, joka oli peräsin samalta aikakaudelta kuin *Vrouw Maria*, mutta jolla ei ollut lastia ja jonka peräsin oli ehjä. Se ei siis voinut olla oikea laiva.

Seuraavaksi kesäksi tehtiin uusia suunnitelmia. Päätettiin ensin ottaa selville aluksen tarkat mitat, jotta paremmin voitaisiin määritellä onko mahdollinen löytö etsitty laiva. Suomen Hollannin suurlähettilään herra Jacobus van der Veldenin kautta otettiin vuonna 1998 yhteyttä Amsterdamin merenkulkuarkistoon.

Aluksi vaikutti ongelmalliselta se, miten erotettaisiin kapteeni Lorenzin alaisena purjehdinut laiva muista lukuisista eri kokoisista laivoista, joilla myös oli sama nimi mutta eri kapteeni päällikkönä. Mielenkiintoisin löytö oli myyntisopimus, joka oli päivätty 18. elokuuta 1766. Tässä asiakirjassa mainittiin koffi-tyyppinen laiva nimeltä *Vrouw Maria* ja kerrottiin myös sen tarkat mitat. Koffi-laiva on yleensä kaksimastoinen tasasaumainen purjealus, jossa on pyöristetty keula ja perä. Alus oli rakennettu vuonna 1748. Se oli alunperin tyypiltään "snauw" (eli pitkä ja matala pieni laiva, jota käytettiin rannikolla ja sisävesillä), mutta koffi-laivan takilaa varten siihen tarvittiin yksi masto lisää.

Kesäkuussa 1999 tehtiin uusi yritys käyttäen kaikuluotainta, joka oli asennettu entiseen kalastustroolariin nimeltä "Teredo". Jo pian tehtiin lupaava kaikuhavainto. Sen perusteella löydettiin 43 metrin syvyydestä erittäin hyvässä kunnossa oleva alus, jonka mitat täsmäsivät ja jolla ei ollut peräsintä. Alus oli epäilemättä *Vrouw Maria* ja se oli täyteen lastattu puulaatikoita ja tynnyreitä.

Löydöstä lähetettiin lain määräysten mukainen viesti viranomaisille Helsinkiin

Suomen merimuseon kirjoituksessa kerrotaan laitoksen ottaneen tutkimustehtävän hoidtaakseen syksyllä 1999. Kesällä 2000 jatkettiin hylyn tutkimista. Toistaiseksi on hylystä nostettu kuusi esinettä: savipullo, metalliharkko, lyijysinetti ja kolme goudalaista savipiippua. Lastin ja ruuman luukun välille jää noin metrin verran vapaata tilaa. Kahdensadan vuoden kuluessa kerääntyneen orgaanisen materiaalin alla näkyy erilaisia puulaatikoita, joiden sisältöä ei siis vielä tunneta. Lastista erottuu kuitenkin selvästi ainakin satoja vahingoittumattomia savipiippuja.

*Stephan Vermeulen Suomi-Hollanti seurasta kiinnitti **Aviisin** toimituksen huomion asiaan. Kirjoitus on lyhennelmä alkuperäisestä englanninkielisestä tekstistä, jonka käänsi hollanniksi Arnold Pieterse.*

Seuraavilta nettisivuilta löydät lisää tietoa:

- 🏠 http://www.minedu.fi/julkaisut/vrouw_maria.html (suomeksi)
- 🏠 http://www.abc.se/~m10354/publ/vr_maria.htm (englanniksi)
- 🏠 <http://www.nba.fi/MUSEUMS/MARITIME/Vrouw.htm> (suomeksi)
- 🏠 <http://www.nba.fi/MUSEUMS/MARITIME/Vrouweng.htm> (englanniksi)

(Käännös: Tiina van Leeuwen-Seppänen)

Pesäpallo, Suomen kansallispeli

Pesäpallon isänä pidetään legendaarista Lauri "Tahko" Pihkalaa joka kehitti pelin vanhojen suomalaisten pallopelien ja amerikkalaisen baseballin innoittamana. Kehittely alkoi 1914 ja lopullisen muotonsa se sai 1922, jolloin peli alkoi levitä ympäri Suomea koulujen, urheiluseurojen ja suojeluskuntien kautta. Vielä nykyäänkin pesäpallo kuuluu koulun liikuntatuntien ohjelmistoon. Pesäpallon kuninkuusottelu Itä-Länsi sai alkunsa vuonna

1932. Valitettavasti pesäpallon urheiluhenkeä on laskenut muutaman vuoden takainen sopupelijupakka, jota setvitään edelleen.

Pesäpalo-ottelussa kilpailee kaksi joukkuetta. Kummassakin joukkueessa on enintään 2 pelinhoitajaa ja enintään 12 pelaajaa. Kerralla joukkueen aktiiviseen pelitoimintaan voi osallistua 9 pelaajaa. Muut kolme pelaajaa ovat jokeripelaajia. Joukkueet ovat vuorotellen sisällä ja ulkona. Sisävuorossa olevan joukkueen tavoitteena on tehdä mahdollisimman monta juoksua. Juoksujen määrä ratkaisee jakson voiton ja voitettujen jaksojen määrän ottelun voiton.

Sisällä olevan joukkueen pelaaja on pelitilanteessa lyöjä tai juoksija. Pelaaja lyö lukkarin hänelle syöttämää palloa. Kun lyöjä lähtee kotipesästä muuttuu hän juoksijaksi. Juoksijan tavoitteena on kiertää kaikki kolme kenttäpesää haavoittumatta tai palamatta. Sisäjoukkueen muut pelaajat pyrkivät lyöjinä auttamaan juoksijaa etenemään pesillä. Kun juoksija on kiertänyt kenttäpesät sääntöjen määräämässä järjestyksessä, palaten loppuksi kotipesään, tekee hän juoksun ja pisteen joukkueelleen. Ulkojoukkueen tehtävänä on juoksujen estäminen. Tämä tapahtuu siten, että ulkopelaajat pyrkivät haavoittamaan tai polttamaan juoksijan.

Kun kolme sisäpelaajaa on palanut seuraa vuorovaihto. Ulkona ollut joukkue siirtyy sisävuoroon. Kun molemmat joukkueet ovat olleet kerran sisävuorossa muodostuu vuoropari. Virallinen pesäpalo-ottelu muodostuu 2–4 vuoroparin jaksosta, supervuoroparista ja kotiutuskilpailusta.

Ulkomaille pesäpalo on levinnyt enimmäkseen suomalaisten ystävyysseurojen kautta. Varsinkin keskieuropaan maissa järjestetään nykyään jo pienimuotoisia pesäpallon mestaruusotteluita.

Lisää tietoa pesäpallosta kannattaa hakea internetistä osoitteista:

 <http://www.pesis.fi/>

 <http://www.jyu.fi/tdk/museo/kunnia.htm>

Jälkimmäinen sisältää mm. yksityiskohtaisen kuvauksen pesäpallon historiasta.

Henna Kilpinen

Pesäpalo, de nationale sport van Finland

Als vader van het pesäpalo^[1] wordt beschouwd de legendarische Lauri "Tahko" Pihkala, die het spel ontwierp, daarvoor geïnspireerd door de balspelen van de oude Finnen en het Amerikaanse baseball. De ontwikkeling begon in 1914 en de definitieve spelregels werden vastgesteld in 1922, toen het spel zich via de Finse scholen, sportverenigingen en burgerwachten begon te verbreiden. Ook nu nog staat pesäpalo op het programma van de gymnastieklessen. De belangrijkste wedstrijd voor het pesäpalo, Oost tegen West, werd voor het eerst gespeeld in 1932. Jammer genoeg is de sfeer van sportiviteit afgenomen door een omkooptschandaal, dat een paar jaar geleden heeft plaatsgevonden en dat nog steeds doorwerkt.

Bij een wedstrijd pesäpalo wordt gespeeld door twee ploegen. In beide ploegen zijn ten hoogste twee coaches en maximaal 12 spelers. Er kunnen negen spelers tegelijk actief aan het spel deelnemen. De andere drie spelers zijn wisselers. De partijen zijn om

^[1] Het Engelse woord voor pesäpalo is pesis.

de beurt aan slag (sisällä) of in het veld (ulkona). De ploeg die aan slag is moet zo veel mogelijk rondes om het veld (juoksua) proberen te maken. Het aantal rondes om het veld bepaalt de winnaar van de speeltijd en het aantal van de gewonnen speeltijden bepaalt de winnaar van de wedstrijd.

De speler van de ploeg aan slag is in het spel ofwel slagman ofwel loper. De speler slaat de bal die de werper (lukkari) hem toegooit. Als de slagman van het thuishonk vertrekt, wordt hij loper. Het doel van de loper is de drie veldhonken zonder uitgevangen (haavoitumatta) of uitgetikt (palamatta) te worden te passeren. De andere spelers van de ploeg die aan slag is, proberen als slagman de loper een honk verder te krijgen. Wanneer de loper de veldhonken in de voorgeschreven volgorde heeft gerond, door tenslotte weer op het thuishonk terug te keren, voltooit hij een ronde en maakt hij daarmee een punt voor zijn ploeg. De taak van de ploeg in het veld is het voorkomen van het maken een ronde. Dat gebeurt doordat de veldspelers proberen de loper af te tikken of de bal uit te vangen.

Als drie spelers van de slagploeg af zijn, wordt van beurt gewisseld. De veldpartij komt dan aan slag. Wanneer beide partijen een keer aan slag zijn geweest, ontstaat er een inning (vuoropari). Een officiële pesäpallo-wedstrijd bestaat uit 2–4 innings, een superinning en een strijd om thuis te komen (kotiutuskilpailu).

In het buitenland is pesäpallo vooral verspreid door gezelligheidsverenigingen van Finnen. Vooral in Midden- Europese landen worden tegenwoordig kleinschalige kampioenschappen voor pesäpallo georganiseerd.

Voor geïnteresseerden is er meer over pesäpallo te lezen op de internetadressen:

🏠 <http://www.pesis.fi/>

🏠 <http://www.jyu.fi/tdk/museo/kunnia.htm>

De laatstgenoemde bevat onder meer gedetailleerde foto's over de geschiedenis van pesäpallo.

Henna Kilpinen

(Nederlandse vertaling: Gerard Rijerse)

Juhannus 2001, Rotterdam

(foto's/kuvia: Niina Keurulainen)

Vrouw Maria -kiista merenpohjasta käräjille

► Löytäjän oikeudet hylkyyn edelleen epäselvät

Lotta Tuohino
Terhi Width

HELSINGIN SANOMAT

► Hollantilaishylky Vrouw Marian löytyminen oli sensaatio kaksi vuotta sitten. Aarreilaivaan liittyvä kohu on parin vuoden aikana vain kasvanut, vaikka arkeologiset seikat ovat jääneet sivusaioiksi.

Hylyn löytäjä, ammattisukeltaja Rauno Koivusaari sukelsi retkikuntineen tavaraa Vrouw Mariasta ensimmäisenä kesänä museoviranomaisten pyynnöstä. Sen jälkeen Koivusaari ei ole päässyt hyllylle.

"Museovirasto lupasi, että saamme tehdä Vrouw Mariasta tv-dokumentin. Sitten kuvauslupaa ei saatukaan", Koivusaari sanoo. Kanadalainen ryhmä kuvaa hylkyä parhailaan.

Erimielisyyksiä on ollut myös hylyn nimen rekisteröintioikeudesta, jonka Koivusaari haluaisi itselleen.

Pekka Honkasen viimeksinen selvitys tulkitsi muinaismuistolakia siten, että yli satavuotiaat hylty kuuluvat museovirastolle. Muinaismuistolaain tarkoituksena on suojella erityisesti kansallisia kulttuuritaiteita. Vrouw Marian löytäjät eivät olleet tyytyväisiä päätökseen.

Viime syksynä professori Peter Wetterstein julkaisi raportin vanhojen hylkyjen oikeudellisesta asemasta. Wettersteinin mielestä kysymys omistusoikeudesta ei ole niin yksiselitteinen, sillä ulkomaisien hylkyjen yhteys kansallisiin kulttuuriarvoihin on löyhä.

Koivusaari on hylyn löytämisestä lähtien perännyt oikeuksiaan alukseen. Koivusaari haluaa nyt haastaa Suomen valtion oikeuteen, koska hän haluaa selvittää, minkälaiset oikeudet hylyn löytäjillä on Suomessa.

Merimuseon käsityksen mukaan hylky ja sen lasti ovat valtion omaisuutta.

"Tämä on ikävä riita", sanoo Merimuseon yli-intendentti Marja Pelanne.

"Toistaiseksi emme ole tehneet mitään, sillä meitä ei ole haastettu oikeuteen. Olemme kuulleet, että asiasta on jätetty ilmoitus Turun käräjäoikeudelle", hän sanoo.

Pelanne uskoo, että nyt jo pari vuotta vellonut riita päättyy joskus.

"Ei tämä voi jatkua ikuisuuksiin. Eiköhän se kohta laannu", hän sanoo.

Suomessa ei ole aiemmin käyty oikeutta hylyn löytymiseen liittyvistä asioista.

Merimuseon tutkimusleirillä on mukana myös Koivusaaren löytäjärhymään kuuluneita sukeltajia, jotka myöntävät, että Vrouw Maria -kiista puhuttaa kaikkia osapuolia.

Merimuseon projektissa mukana olevat sukeltajat ilmoittavat oman kantansa t-paidoissaan, joiden selkämyksiin on painettu valtiollista omistusta alleviivaava muinaismuistolain kohta.

"Jos tästä konfliktista jotakin hyvää halutaan löytää, niin meriarkeologia on ainakin saanut paljon huomiota osakseen", sanoo sukeltajaryhmää johtava Juha Rajala.

Onzekeerheid over de rechten van de vinders van het wrak duurt voort

(door Lotta Tuohino en Terhi Width)

De vondst van het wrak van het Nederlandse schip 'Vrouw Maria' was een sensatie twee jaar geleden. De opwinding over dit met schatten beladen schip is in deze paar jaar alleen maar groter geworden, terwijl de archeologische kant van de zaak wat op de achtergrond is geraakt.

De vinder van het wrak, de beroepsduiker Rauno Koivusaari, heeft op verzoek van het museum gedurende de eerste zomer een aantal spullen naar boven gebracht. Hierna is Koivusaari niet meer bij het wrak geweest.

"Het kantoor van het maritieme museum heeft ons toegezegd dat wij een televisie documentaire konden maken over de Vrouw Maria. Maar wij hebben geen toestemming gekregen om te filmen", zegt Koivusaari. Op dit moment is een Canadese filmploeg bezig om het wrak te filmen.

Er was ook een verschil van mening over het recht van registratie, dat Koivusaari voor zichzelf opeist. De laatste, door Pekka Honkanen voorgestelde regeling, is er op gebaseerd dat de wet zo wordt geïnterpreteerd dat voorwerpen die meer dan honderd jaar oud zijn, aan het museum toebehoren. De bedoeling hiervan is om voor de staat belangrijke cultuurschatten te beschermen. De vinders van de Vrouw Maria zijn niet te tevreden over deze beslissing.

In de afgelopen herfst heeft Professor Peter Wetterstein een rapport gepubliceerd over de rechten op oude wrakken. Volgens de mening van

Wetterstein kan het eigendomsrecht niet op één manier worden uitgelegd, omdat de waarde van buitenlandse wrakken voor de (Finse) cultuur niet onomstotelijk vast staat. Koivusaari heeft na het vinden van het wrak de juridische kanten van deze zaak nauwkeurig geanalyseerd. Koivusaari heeft nu de Finse staat voor het gerecht gedaagd, omdat hij precies wil weten wat de rechten zijn in Finland met betrekking tot het vinden van wrakken.

Volgens het maritieme museum zijn het wrak en zijn lading het eigendom van de staat. "Het is jammer dat hier ruzie over gemaakt wordt", zegt de onderzoekster van het maritieme museum, Marja Pelanne. "Wij hebben niets gedaan wat tegen de wet is. Wij hebben gehoord dat de zaak aanhangig is gemaakt bij de rechtbank in Turku", zegt zij. Pelanne gelooft dat er een oplossing wordt gevonden voor de ruzie. "Dit kan niet eeuwig doorgaan. De gemoederen zullen spoedig tot bedaren worden gebracht", zegt zij.

In Finland is er niet eerder een rechtzaak geweest over een gevonden wrak.

Een paar duikers van de groep van Koivusaari maken ook deel uit van de onderzoeksgroep van het maritieme museum, die toegeven dat de controverserige over de *Vrouw Maria* op verschillende manieren kan worden geïnterpreteerd. De duikers die werken voor het project van het maritieme museum dragen eigen t-shirts, waar op de rugzijde een tekst is gedrukt die de eigen activiteiten van de staat met betrekking tot oudheden onderstreept. "Een gunstig aspect van dit conflict is dat de marine archeologie veel aandacht heeft gekregen", zegt de leider van het duikteam, Juha Rajala.

(Helsingin Sanomat 4 juli 2001: uit het Fins vertaald door Arnold Pieterse)

Stichting Leonora Christina

Auli Snickers maakte de redactie er op attent dat de Finse Ambassade onlangs een brief heeft ontvangen (gedateerd 13 juli 2001) van Drs. Jytte Kronig, voorzitter van de Stichting 'Leonora Christina', met de volgende inhoud:

"Met genoegen delen wij u mee dat onlangs de Stichting 'Leonora Christina' in het leven is geroepen. Deze stichting beoogt in het Nederlandse taalgebied een bredere kennismaking met de Scandinavische bellettrie te bevorderen. Zij wil dit doen door het subsidiëren van vertalingen van literaire werken die voor uitgeverij commercieel onvoldoende aantrekkelijk zijn. Het gaat daarbij vooral om vertalingen van poëzie, drama, korte verhalen, essays, enz. uit één van de Scandinavische talen, vertalingen die zonder subsidie weinig kans maken te worden uitgegeven. Werken in alle talen uit het Scandinavische cultuurgebied komen in aanmerking: Deens, Faeröers, Fins, Noors, Samisch, IJslands en Zweeds. Ieder vertaalproject waarvoor subsidie wordt aangevraagd, zal door deskundigen op kwaliteit worden beoordeeld. Hierbij ontvangt u een brochure met nadere informatie over de Stichting 'Leonora Christina' met het verzoek hieraan ruimere bekendheid te willen geven in uw kring van belangstellenden, met name de mogelijk geïnteresseerde vertalers of uitgeverij. Daarnaast willen wij met nadruk wijzen op de mogelijkheid het werk van de stichting financieel te steunen door middel van een schenking of legaat ten behoeve van het fonds, uit de opbrengsten waarvan de vertaalprojecten gesubsidieerd worden. Het bestuur van de stichting is u daarbij graag behulpzaam. De Stichting 'Leonora Christina' volgt de regels van het Centraal Bureau Fondsenwerving en is door de fiscus aangemerkt als instelling zoals bedoeld in artikel 24, lid 4 van de Successiewet 1956."

Ingekorte tekst uit de brochure:

Doel

De Stichting 'Leonora Christina' beoogt een brede(re) kennismaking door het Nederlandstalige lezerspubliek met de Scandinavische letterkunde te bevorderen. Meer in het bijzonder heeft de stichting ten doel het stimuleren van de uitgave van bijzondere literaire vertaalprojecten uit de Scandinavische talen in het Nederlands. Het gaat om projecten die -naar het oordeel van het bestuur der stichting- zonder subsidie niet interessant zijn voor (commercieel opererende) Nederlandse uitgeverijen. De stichting richt haar aandacht in de eerste plaats op werk van vrouwelijke auteurs. Bij de hiervoor bedoelde projecten valt met name te denken aan vertalingen van in Nederland minder bekende hedendaagse en vroegere Scandinavische auteurs. Meer in het bijzonder wordt gedacht aan:

A) vertalingen van *poëzie, drama en korte verhalen* van auteurs, van wie nog niet of nog niet veel werk in deze genres in Nederlandse vertaling is verschenen, hetzij in boekvorm, hetzij voor poëziefestivalbundels en (themanummers van) literaire tijdschriften;

B) vertalingen in uitgaven met een *artistieke en/of bibliofiele meerwaarde*, waarbij Scandinavische of door het Scandinavische werk geïnspireerde Nederlandse beeldend kunstenaars zijn betrokken.

C) uitgaven van *scandinavische liedteksten* met zingbare vertaling en bijbehorende muziek, ten behoeve van zangers en koren in het Nederlandse taalgebied.

Subsidies

Voor het verkrijgen van een subsidie komen met name in aanmerking:

-kosten van vertalingen als bedoeld onder A

-kosten van kunstwerken als bedoeld onder B

-extra kosten in verband met het afdrucken van eventuele bijbehorende muziek als bedoeld onder C.

Niet gesubsidieerd worden literaire festivals, reiskosten van auteurs, kunstenaars, musici en dergelijke.

Subsidieaanvragen worden alleen in behandeling genomen, indien er een contract of bindende afspraak bestaat tussen vertaler(s) en eventueel kunstenaar(s) met een uitgever, die de tekst daadwerkelijk gaat uitgeven op voorwaarde dat de subsidie wordt verleend. In genoemde contracten moeten de standaardtarieven voor literaire vertalingen en beeldende kunsten van toepassing zijn.

Subsidieaanvragen (per brief of per e-mail) dienen vergezeld te gaan van een omschrijving van het te subsidiëren project, inclusief te realiseren oplage en geraamde prijs per exemplaar, een opgave van de te subsidiëren kosten, alsmede kopieën van de contracten met de vertaler(s) en eventueel beeldend kunstenaar(s). Van de vertalers en kunstenaars dient een kort CV te worden bijgevoegd, met vermelding van recent werk. Beginnende vertalers en kunstenaars dienen tevens een mentor op te geven. Het bestuur van de stichting, of een door dit bestuur ingestelde ad hoc commissie van deskundigen, beoordeelt, of en in welke mate een aanvraag voor honorering in aanmerking komt. Tegen de beslissing van bestuur of commissie is geen beroep mogelijk.

Er zijn jaarlijks twee subsidierondes. Aanvragen voor deze rondes moeten vóór 15 januari of 15 september in het bezit zijn van het bestuur van de Stichting. Aanvragers ontvangen binnen zes weken schriftelijk bericht.

Aanvraag te richten aan: Stichting Leonora Christina
t.a.v. mevrouw Dr. P. Broomans, secretaris
Otto Eerelmanstraat 12A
9718 JZ Groningen
e-mail: p.broomans@let.rug.nl

Wie was Leonora Christina?

Gravin Leonora Christina (1621-1698) was één van de dochters van de Deense koning Christiaan IV en de jonge adellijke Kirsten Munk, met wie hij tussen 1615 en 1630 getrouwd was, zonder dat zij koningin werd. De begaafde Leonora Christina werd, ook na de scheiding van haar ouders samen met haar zusters en broer aan het hof opgevoed en opgeleid. Zij bezat een grote talenkennis: behalve Duits, Engels, Frans, Italiaans en Spaans, kende zij ook Nederlands. Als kind bracht zij in 1628 enige tijd door in Leeuwarden, bij een nicht van haar vader, Sophie Hedevig van Brunswijk, die getrouwd was met graaf Ernst Casimir van Nassau Dietz, de stadhouder van Friesland.

Leonora Christina was belesen en bereisd en verkeerde aan diverse Europese vorstenhoven. In haar jonge jaren was zij een typisch voorbeeld van een universele renaissancemens, een trotse vrouw, beoefenaarster van kunsten (o.a. schilderkunst en muziek) en wetenschappen.

Zij werd uitgehuwelijkt aan de 15 jaar oudere, briljante en charismatische, maar, naar later bleek, onverantwoordelijke rijkskanselier Corfitz Ulfeldt, die tot de hoge adel behoorde. Wat de wederzijdse genegenheid betrof was het huwelijk een succes, en de trouw aan haar man is een centraal thema in het belangrijkste literaire werk van Leonora Christina: *Jammers Minde* (Herinneringen aan ellende), dat zij schreef over haar 22-jarig verblijf – van 1663 tot 1685 – in de gevangenis. Toen haar man van hoogverraad werd beschuldigd bleef zij hem trouw, hetgeen één van de oorzaken was van haar langdurige gevangenschap.

Jammers Minde, met zijn levendige beschrijvingen van haar gevangenisentourage en haar worsteling om betekenis te geven aan haar vernederend lot, wordt beschouwd als een hoofdwerk uit de Deense literatuur van die tijd. Behalve dit werk heeft zij vertalingen van diverse buitenlandse romans op haar naam staan, een eerdere biografie in het Frans en een slechts gedeeltelijk gerealiseerd boek over bijzondere vrouwen uit de geschiedenis. Haar laatste jaren bracht Leonora Christina door in een klooster.

Een eigen plek, een eigen huisje onder de zon ...

Negen jaar geleden, dus in 1992, tijdens de Finse Vrouwendagen, kwamen er als gevolg van de sketchjes van twee verschillende regionale groepen, de vragen naar voren: wat doen wij Finnen als we op leeftijd zijn en waar zijn we, misschien alleen? Zijn we misschien zelfs onze tweede taal vergeten, die we pas als volwassenen hebben geleerd? Wie zou nog koffiebroodjes bakken, wie zou bekende liedjes uit onze jeugd zingen?

Deze vragen bleven knagen. Het jaar daarop toen we weer bij elkaar waren, kwam er een gedachtenstroom op gang. We hebben een eigen plek nodig! Met vereende krachten van vijf vrouwen hebben we een werkgroep opgericht met de naam “Mummola” (Oma’s plaats). We kwamen verscheidene keren in dat jaar bij elkaar. Het idee over “Mummola” begon duidelijk te worden. Het zou een plaats moeten zijn waar opa’s en oma’s wonen en een plaatsvervanger voor oma’s plaats in Finland. Kinderen zouden er kunnen logeren,

gezinnen zouden er in de vakanties en in het weekeinde kunnen vertoeven. Men zou er vakantiecurssussen Fins kunnen organiseren en hobbycurssussen en alles kunnen doen wat op enigerlei wijze verband houdt met ons land van herkomst, zijn taal en cultuur.

In het voorjaar van 1994 werd een enquête gehouden onder de Finse gemeenschap en er kwamen meer dan veertig reacties. Enthousiast geworden door de positieve reacties en om de start officieel te maken, werd in de herfst van datzelfde jaar de “Stichting Fins sociaal-cultureel werk” opgericht. Onder deze naam kan alles worden ondernomen dat ons als Finnen aangaat.

Als naam van de werkgroep begonnen we “Oma Tupa”, het “Eigen Huisje” te voeren, omdat vooral jongeren afkerig waren van de naam “Oma’s plaats”. De leden van de werkgroep vormden het stichtingsbestuur: Marjatta Taskinen als voorzitter, Pirkko van Bruggen als secretaris, Monica Nyström als penningmeester en Tessa Lausas en Marjut Suvisaari als leden.

In de beginjaren vergaderde het bestuur enthousiast. Er waren veel ideeën. We zochten naar praktische werkmodellen, ook in het buitenland, om ons doel te bereiken. We hadden contact met Suomi-Seura en de Finland-(te)huizen rond de wereld, mogelijkheden tot samenwerking met de Finse Zeemanskerk werden geïnventariseerd, enz. Het bijeen krijgen van fondsen bleek moeilijk.

In de loop van de jaren is ons enthousiasme weggeëbd. Het bestuur is moe. De groep is ook kleiner geworden, de overgebleven leden zijn Marjatta, Pirkko en Marjut. De lol is eraf! Maar het idee van het “Eigen Huisje” is nog steeds goed en wordt met de jaren alleen maar beter en actueler!

Deze tekst is ons pleidooi aan alle Finnen en Finsgezinden. Kom en help mee om het goede idee verder te helpen. Neem de estafettestok over van ons *idealisten*! Als je voelt dat juist jij de wil en het enthousiasme, de fysieke en geestelijke kracht bezit en ook nog tijd, neem contact op met één van de ondergetekenden, het liefst voor eind september. In de herfst bekijken we de situatie: krijgen we een vernieuwd bestuur of doet de laatste het licht uit!

Op deze plaats willen we alle personen, groepen en ondernemingen die het “Eigen Huisje” financieel en op andere manieren ondersteund hebben, hartelijk danken. Uw steun heeft ons geholpen de stichtingskosten te dekken.

Er is veel nodig, zoals werk, ideeën, planning, financiële offers en ook enthousiasme en doorzettingsvermogen, voor je in het “Eigen Huisje” van koffiebroodjes kunt genieten of cursussen kunt volgen, laat staan dat je er kunt wonen. Het doel lijkt ver maar niet onbereikbaar. Alleen samen krijgen we dat voor elkaar.

Denk eens hierover na en zet je in! Neem contact op met:

Marjatta Taskinen: Wateringsevest 17, 2611 AV Delft, m.taskinen@nrcnet.nl

Pirkko van Bruggen: Jan Steenlaan 7, 2102 BE Heemstede, brugarch@euronet.nl

of Marjut Suvisaari: Haverkamp 132, 2592 BK Den Haag

Namens het bestuur:

Pirkko van Bruggen

Muistatko mummola-hankkeen, muistatko oman tuvan?

Yhdeksän vuotta sitten Suomalaisen Naisen päivillä olivat ilmassa suuret kysymykset: mitä me suomalaiset teemme ja missä me olemme sitten, kun me olemme ikääntyneitä, ehkä yksin, ehkä unohtaneet aikuisena oppimamme uuden kielen? Kuka vielä leipoisi pulloa, kuka laulaisi lapsuuden tuttuja lauluja? Kysymykset jäivät askarruttamaan mieliä. Viiden naisen voimin perustimme toimikunnan kehrittelemään asiaa eteenpäin. Annoimme toimikunnallemme työnimeksi Mummola. Se olisi paikka, jossa asuisi mummoja ja vaareja, se voisi alusta alkaen olla lapsille ja perheille se kaukaisen Suomi-mummolan korvike, jonne mennään lomilla ja viikonloppuina. Siellä voitaisiin tehdä mitä vain, mikä liittyy synnyinmaahamme, kieleemme ja kulttuuriimme.

Keväällä -94 järjestimme suomalaissiirtokunnan keskuudessa mielipidetiedustelun, johon saimme yli 40 vastausta. Positiivisen palautteen innoittamana ja hankkeen virallistamiseksi perustimme saman vuoden syksyllä säätiön, jonka nimeksi annoimme "Stichting Fins sociaal-cultureel werk". Työnimenä rupesimme käyttämään Oma Tupa -nimeä, kun varsinkin nuorempi väki vieroksui Mummolaa. Mummolatoimikunnan jäsenistä muodostui säätiön johtokunta: puheenjohtajana Marjatta Taskinen, sihteerinä Pirkko van Bruggen, rahastonhoitajana Monica Nystrom sekä jäsenenä Tessa Lausas ja Marjut Suvisaari.

Alkuvuosina johtokunta kokoontui innokkaasti. Ideoita oli paljon. Käytännön toimintamalleja tavoitteiden saavuttamiseksi etsittiin, ja varojen keruu toiminnan ylläpitämiseksi osoittautui vaikeaksi.

Vuosien mittaan into on vähitellen laantunut. Johtokunta on väsynyt. Se on myös kutistunut kahdella, jäljellä ovat Marjatta, Pirkko ja Marjut. Vitsit alkavat olla vähissä! Mutta ajatus Omasta Tuvasta tulee vuosi vuodelta paremmaksi ja ajankohtaisemmaksi

Tämä tarina on vetoomuksemme kaikille suomalaisille ja suomenmielisille, lähtekää mukaan viemään hyvää asiaa eteenpäin, ottakaa viestikapula meiltä "idealisteiltä"! Jos tunnet, että juuri sinulla on intoa ja halua, henkisiä ja fyysisiä voimia ja aikaakin, ota yhteyttä meihin allekirjoittaneisiin, keneen tahansa, mieluiten syyskuun loppuun mennessä. Syksyn tullen katsomme, mikä on tilanne, saammeko uudistetun johtokunnan -vai sammuttaako viimeinen lähtiessään valot!

Tässä yhteydessä haluamme esittää lämpimät kiitokset niille yksityisille ja ryhmille, jotka ovat Omaa Tupaa rahallisesti sekä muutenkin tukeneet. Tukenne on ollut hyvänä lisänä säätiön rekisteröintikulujen ja vuosimaksujen peittämiseen.

Paljon työtä, ideoita, suunnittelua, taloudellisia uhrauksia ja myös intomieltä ja sisua tarvitaan ennen kuin Omaan Tupaan mennään pullakahville, leirille, saatikka asumaan. Tavoite tuntuu kaukaiselta, mutta ei mahdottomalta. Vain yhteistoimina yhteisin voimin voimme sen saavuttaa.

Mietipä asiaa ja mahdollista omaa panostasi! Ota yhteyttä.

Marjattaan: Wateringsevest 17, 2611 AC Delft, jvanpelt@casema.net

Pirkkoon: Jan Steenlaan 7, 2102 BE Heemstede, brugarch@euronet.nl

tai Marjutiin: Haverkamp 132,2592 BK Den Haag

Oma Tupa-säätiön johtokunnan puolesta: **Pirkko van Bruggen**

Pesäpallo

Pesäpaloiltapäivä järjestetään jo toista kertaa 15. syyskuuta Edessä, paikkana on Hoekelumseeng-urheilupuisto. Hugo Sanders on järjestänyt kentän ja lainavälineet. Taapahtuman tavoitteena on viettää taas hauska ja urheilullinen iltapäivä yhdessä minne kaikki asiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita.

Ilmoittautumiset ja ajo-ohjeet Minna Rädyltä, ☎ 020–610.38.63.

Pesäpallo

Voor de tweede keer wordt er een introductiemiddag georganiseerd voor de Finse versie van honkbal, "pesäpallo", op 15 september in het Sportpark Hoekelumseeng in Ede. Hugo Sanders heeft een veld geregeld en de nodige materialen geleend. Het doel van de middag is om gezellig en sportief samen te zijn. Alle geïnteresseerden zijn van harte welkom!

Aanmelden bij Minna Rätty, ☎ 020–610.38.63 (zij zal na aanmelding een routebeschrijving sturen).

Vacature: Directeur van het Cultureel Centrum

Het Fins Cultureel Instituut voor de Benelux zoekt een Directeur van het Cultureel Centrum in Antwerpen per 1.1.2002. De aanstelling is voor drie jaar. Vereisten zijn een passende academische opleiding, voldoende talenkennis om zich naar behoren van de gestelde taken te kunnen kwijten, trouwheid met het culturele leven alsmede de financiële en bestuurlijke kwaliteiten, nodig om leiding te kunnen geven aan een Fins Cultureel Instituut met activiteiten die gericht zijn op Nederland, België en Luxemburg.

Sollicitatiebrieven met salarismensen dienen vóór 7.9.2001 opgestuurd te worden naar de Raad van Bestuur van de stichting "Fins Cultureel Instituut voor de Benelux", Albertinkatu 2 B, FIN 00150 Helsinki. Meer informatie op <http://www.finncult.be/> en via de vertegenwoordiger van de stichting, de heer Sakari Lehmuskallio (☎ +358–40–505.78.39), of via de huidige directeur, mevrouw Johanna Lindstedt (☎ +32–475–76.43.32).

Suomalaiset Naiset kiittävät

Kiitokset sponsoreille:

Alankomaat–Suomi Yhdistys — Berner OY — Finnair — Hotel de Gerstekorrel, Amsterdam — Nokia Telecommunications B.V. — Noviant B.V. — Outokumpu Zink Commercial — Ravintola Johannahoeve, Capelle a/d IJssel — Sanders–Project — Suomen Merimieskirkko, Rotterdam — Suomi-Seura ry

Kiitämme myöskin Arpajaisvoittojen lahjoittajia:

Aarikka OY — BMG–Music — EMI–Music — Exel OY — Finnfeelings — Hartwall — Marimekko, Turku

Belangrijke adressen – Tärkeitä osoitteita

In Nederland – Alankomaissa:

Finse Ambassade – Suomen Suurlähetystö
Groot Hertoginnelaan 16
2517 EG Den Haag
☎ 070–346.97.54

Finse Zeemanskerk – Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam
☎ 010–436.61.64
🌐 <http://www1.tip.nl/users/t443109/>

Fins Verkeersbureau voor de Benelux – Matkailun Edistämiskeskus
☎ 020–671.98.76
🌐 <http://www.mek.fi/nl/>

Suomi-Seura r.y.
Secretariaat: Maire Muller-Rönkkö 📧 speco.muller@wxs.nl
Noorderdreef 196, 2152 AC Nieuw-Venep
☎ 0252–67.34.44
📠 0252–62.04.83
🌐 <http://www.suomi-seura.fi/>

Finse Zaterdagsschool – Suomalainen Lauantaikoulu	
Plaats – Paikka:	Informatie – Tiedustelut:
Suomen Merimieskirkko	Sinikka Holm-Autere 📧 fundall@wxs.nl
's-Gravendijksewal 64	Oude Rijksweg 54–56
3014 EG Rotterdam	4411 SG Rilland
☎ 010–436.61.64	☎ 0113–55.60.11

In Finland – Suomessa:

Nederlandse Ambassade – Alankomaiden Suurlähetystö
Pobox 886, 00101 Helsinki
Eteläesplanadi 24A, 00130 Helsinki
☎ +358–9–66.17.37
📠 +358–9–65.47.34

Suomalais-Hollantilainen Yhdistys r.y.	Nederlandse Vereniging in Finland
Sihteeri: Claire von Frenckel	Secretariaat: Michiel Visser
Martankuja 7A, 02700 Kauniainen	Mankaantie 7 A 2, 02180 Espoo
☎ +358–9–59.33.36	☎ +358–50–531.81.58
📠 +358–9–59.25.35	📧 michiel.visser@siemens.fi
📧 cvf@kolumbus.fi	🌐 http://www.kolumbus.fi/nedver/

Colofon

De Vereniging Nederland–Finland werd opgericht in het jaar 1923. **Aviisi** is het officiële kontaktorgaan van de Vereniging en verschijnt halverwege de oneven maanden, behalve in de maand juli. Leden van de Vereniging ontvangen **Aviisi** gratis. Naast het verenigingblad beschikt de Vereniging ook over een eigen homepage met actuele informatie omtrent evenementen, een agenda van Finse activiteiten, algemene informatie, een online versie van **Aviisi** etc.

Ledenadministratie,
advertenties &
secretariaat Mervi Leveelahti-Harte ☎ vnf@xs4all.nl
Dirk Gerhardstraat 34
3119 BT Schiedam
☎ 010–473.44.08 (ma: 09.00–12.00, di-do: 19.00–21.00)
☎ 010–473.36.08

Redactie & opmaak Aviisi: Joop Susan ☎ jgsusan@xs4all.nl
☎ 079–343.41.94
🌐 <http://www.xs4all.nl/~vnf/aviisi/>

Eindredactie Aviisi: Minna Rätty ☎ s.ruhe@tip.nl
Mezquitalaan 59, 1064 NS Amsterdam
☎ 020–610.38.63
Arnold Pieterse ☎ arnoldhp@planet.nl
Wilsonstraat 83, 2131 PM Hoofddorp
☎ 023–561.74.83

Homepage VNF: Hugo Benne ☎ hbenne@freeler.nl
Joop Susan ☎ jgsusan@xs4all.nl
🌐 <http://www.xs4all.nl/~vnf/>

Eindverantwoording: Het bestuur
Drukwerk: Drukkerij CombiWerk, Delft
Oplage: 800
Jaargang: 10
Jaar: 2001
Nummer: 4
ISSN: 1566–8452

Het bestuur van de Vereniging Nederland–Finland:

Voorzitter: Irma Schoemakers-Salkinoja, ☎ 070–346.73.62
Vice-voorzitter: Marja Straver-Nevalainen
Penningmeester: Harmen Strikwerda, ☎ 033–432.13.24
Reknr: 54.92.86.705, Verg Nederland Finland, Leusden
Secretaris: Sandra Buskens
Leden: Arnold Pieterse, Anja Guldemonnd-Rautjärvi,
Jasiu van Haarlem

Kopij voor **Aviisi** 2001–5 dient uiterlijk op 20 oktober 2001 in het bezit van het secretariaat van de Vereniging te zijn. Het kan op diskette of per e-mail aan het secretariaat ☎ vnf@xs4all.nl gezonden worden. Kopij kan worden aangeleverd in één van de volgende bestandsformaten: ASCII tekst, Wordperfect, Microsoft Word, RTF of PDF.

